

CĂUTÂND PE DUMNEZEU

Căutând pe Dumnezeu în văzduh, văzduhul nu a răspuns; în pământ: pământul nu a răspuns, - nu au răspuns nici piatra muntelui, nici izvoarele ei. Glasul Lui se simțea în răsunetul lumii, trăgănat prin pădure și stins în depărtările șesului sur, dar nu era prins niciodată întreg.

Am urmat toate potecile, care veneau din afară de lume și ieșeau din lume afară, până la capătul lor pământesc, și m-am oprit, chiar în pragul prăpastiei, când în marginea stâncii ridicată-n gol, - și nici în creștetul piscului celui mai de sus nu l-am găsit. Am colindat țările și am întrebat de el jivinele îmblănite, păsările, frunzele; niciuna nu-l văzuse, dar toate știau că umblă prin apropiere, ascuns ca un hoț sfios dinaintea fapturilor Lui; căci îl auzise fiecare trecând, cunoscut după pas.

- Ce-ai făcut cât ai umblat? m-au întrebat, întors acasă, greierele, șoarecele și șopârta.

- Mai bine nu mă duceam și m-aș fi mulțumit cu glasurile voastre mici. Mi-aduc aminte de fiecare, sunând limpede ca un metal și șuierând ca o biciușcă. Nu v-am uitat când mă luptam cu troienii de azur, și m-am gândit la voi când o barcă mă plimba pe pilitura de aur a undelor tremurate. Ce n-aș fi dat să mă joc în luntre cu tine, greiere, purice de iarbă! Dar voi ce-ați făcut

într-o sută de ani?

- Copii, nepoți, strănepoți, încuscări. Și ți-am mâncat cărțile din dulapuri și poduri, ca să nu le mai citești. Ce-ți veni să cauți pe Dumnezeu prin lumea toată?

Am întârziat dinaintea focului toată noaptea, cu fruntea în genunchi, mâhnit de singurătate, și, târziu, începu vatra să vorbească din hornul ei:

- Ce-ai făcut? Ce-ai căutat? Decând umbli, ca un om fără minte, livezile au înflorit și rodit de o sută de ori, de o sută de ori s-a ascuns soarele și a ieșit din nou la iveală. Albinele au dat de o sută de ori câte o sută de știubeie pline, și de trei ori s-au schimbat neamurile pe pământ. Mii de buți și boloboace cu vin au scoborât dealurile, pe sute de drumuri; câmpia de o sută de ori a fost secerată. Frații tăi s-au însurat, s-au măsurat cu munca și truda și au biruit. Hambarele păstrează movile de grâu. Vacile au dat viței mulți, oile s-au făcut turme, leguma și omul au stat în rădăcina și la locul lor, începând și sfârșind în fiecare ceea ce încep și sfârșesc, potolit, de la începutul lumii, fără neliniște, cu încredere și voie bună. Aceașă sămânță a făcut altă sămânță, și din sfeclă au ieșit sfeclă. Ce vruși tu să iasă din tine?

Pe tine te-a tulburat, moșule, năluca. Ai îmbătrânit copilăros și stricat. Cine te-a pus să te iei după mine, după vânt? Ce-ți lipsea ca să

fii fericit ca strugurii – rod muncit în brazdă și îngrijit? Oare n-aveai și tu ce are toată lumea, - putere, sănătate și unelte? Nu erai tânăr, nu erai frumos și sprinten? Ce-ai făcut cu tinerețea? Ce s-a ales din viața ta? Pe cine ai hrănit și ai mângâiat pe cine? Cine s-a folosit de poverile pe care nu le-ai luat în spinare? Casa ți-e stearpă, grădina ți s-a uscat, vitele te-au părăsit flămânde. Te-ai înfumurat și ai voit să începi ce nimeni nu mai începe și să cauți ce nu mai cercetează nimeni. Casa ta e acum a greierilor, a șoarecilor și a șerpilor: cine-i mai poate stârpi?

Ai vrut să fii bătrân la tinerețe, și vrei să întineresti bătrân. O viață se trăiește, - nu te-ai gândit, - o singură dată, și s-o iei de-a-ndaratele nu se poate. Asta o știu florile, albinele, furnicile: de ce nu le-ai întrebat?

- Mi se pare că Dumnezeu era în vatra noastră de-a-casă. Tu ești Doamne?

- Eu sânt, zise Domnul Dumnezeu.

- Și ce mă-nveți să fac? Înțeleg să mă cicălești cu folos.

- Zi Tatăl Nostru, răspunse cu vocea lui din vatră.

- Nu știu să-l zic.

- Tu nu te închini?

- Nu știu să mă închin.

Și Domnul nu se mai auzi nici în vatră.

TUDOR ARGHEZI

Banatul

Alexandru JEBELEANU

*Banatul meu, frățescul meu pământ!
Din tine-au obârșit toți bunii mei
Și stihurile, muzical condei,
Și datinile – toate câte sânt.*

*Eminescianul, sfânt parfum de tei,
Din tine – alesese fluier și cuvânt
Și prima năzărire mi-am răsfrânt
Pe-al șesului dăinuitor temeii.*

*Fântâna se-argintase să mă-ngâne,
Întâiul mac îmi aburi obrazul,
Scânteietor, printre nisip și grâne.*

*Mi-ești fără preț: climat și avuție!
Melodic, când te mai colind cu pasul,
Prin timp aud neînvinșă-mi seminție.*

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Vă vine oare să credeți că uzina hidroelectrică a orașului a asigurat întregul consum de energie electrică a Timișoarei timp de aproape jumătate de veac? Până la racordarea orașului la sistemul energetic național, turbina și - parțial - uzina electrică din Piața Romanilor au îndeplinit această sarcină. Cum s-a ajuns ca Timișoara să aibă una dintre primele hidrocentrale din țară? Imediat după 1900 s-a pus problema amenajării definitive a brațelor de apă din Fabric. Canalul principal și-a primit albia de azi și numeroasele canale secundare și cursurile mai multor pâraieșe au fost astupate sau mutate pe albia de azi. În această situație a apărut varianta unei prime hidrocentrale la intrarea în Fabric a Begăi. Zis și făcut. Celebrul arhitect al orașului László Székely a făcut planurile și, între anii 1907 și 1910, s-au ridicat zidurile, s-au instalat agregatele. Apoi a

început să producă energie electrică. Și produce și azi, spre mirarea multor specialiști. Clădirea este amplasată chiar deasupra cursului Begăi. Ea însăși constituie o parte a stăvilărilor. Iar

cel în aer liber impresionează oricând. Apa curge ca surplus pe deasupra, restul intrând în turbinele ascunse în clădire, însuși stilul arhitectonic este superb, o combinație între modern și construcțiile vechi. Sala turbinelor este dublată de un turn - locuință-administrație - ce aduce mult cu un donjon medieval. Crenelurile și ferestrele înguste completează asemănarea. Copiii Fabricului cunosc bine împrejurimile căci aici era pe vremuri ștrandul comunal, locul de scaldă și de pescuit. Preparate de Conel, clădirile și instalațiile au fost modernizate, și acum arată splendid. Una din puținele clădiri istorice ale orașului ce merită laude pentru starea în care se află. Un parc frumos se întinde în jurul turnului și înfrumusețează complexul. Dacă aveți timp, apropiați-vă de complex și priviți-l cu atenție. Dacă cumva gazdele vă mai oferă și explicații tehnice, atunci într-adevăr veți petrece minute de neuitat.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PETRECERE MARE LA ZILELE JIMBOLIEI!

Orașul de la marginea de vest a județului Timiș a sărbătorit o nouă ediție a festivalului Zilele Jimboliei. În acest an, edilii au optat să extindă durata manifestărilor la trei zile de sărbătoare, între 27 și 29 iulie, programul artistic fiind îmbogățit corespunzător. Cea de a XXI-a ediție a debutat cu o sfântă liturghie a Sfântului Ioan Gură de aur, care a avut loc la Biserica ortodoxă din Jimbolia, în 27 iulie, la ora 10, urmată de deschiderea festivă de către Grupul instrumental al Casei de cultură a orașului, unde a avut loc și expoziția de fotografie – „Jimbolia de altădată”, dar și lansarea cărții „Valori și tradiții. Momente din universul spiritual al Jimboliei”, semnată de Dragomir Munteanu. Tot în 27 iulie s-a desfășurat Turneul de tenis de câmp la Sala de sport Wiesenmayer, dar și prima ediție a evenimentului „Cafeneaua culturală”, la Muzeul Presei Sever Bocu. Prima zi s-a încheiat, așa cum ne-am obișnuit, cu un concert de muzică pop-rock, pe scena din centrul Jimboliei, pe care au evoluat Jimbo-Drums, Remember, Kaira, Mira, Pepe și Connect-r.

Cea de a doua zi a manifestărilor a început cu

o sfântă slujbă a utreniei cu rugăciuni speciale pentru locuitorii orașului, după care programul a continuat cu un turneu de handbal feminin și masculin, un turneu de șah și un turneu de mini-fotbal, o demonstrație de karate, dar și continuarea turneului de tenis de câmp, la Sala de sport Wiesenmayer. Seara, de la ora 17, jimbolienii și oaspeții lor s-au adunat din nou în jurul scenei pentru a se bucura de muzică Gospel, de prestația artistului Adi Barbu din Timișoara, care a cântat în deschiderea concertului susținut de Overtone,

Speak și Libelula, F-Charm, Ioana Ignat, Mandinga Band și Compact, eveniment încheiat târziu în noapte cu un frumos foc de artificii.

Ultima zi a festivalului jimbolian a cuprins din nou evenimente sportive, sfinte liturghii la bisericile catolică și ortodoxă, dar și un concert de orgă susținut de Franz Muller și soliști instrumentali, în organizarea Asociației Șvabilor Jimbolienii din Germania.

Apoi, terenul de fotbal Arpad Thierjung a găzduit o expoziție canină cu tomboală, Rotary Dog Show, bucuria iubitorilor de patrupeze.

Seara s-a încheiat din nou cu acorduri muzicale, pe scena din centrul orașului, pe care au urcat de această dată Trupa de balet „Studio Dance Jimbolia”, în deschiderea spectacolului folcloric Cântecul României, cu cunoscuții interpreți: Andreea Voica, Carmen Popovici, Ciprian Pop, Paul Ananiei, Beatrice Băndoiu, Radu Goța, Ansamblul Voitegeana din Voiteg și Ansamblul Ardealul din Sibiu. Administrația locală a mai pregătit o surpriză pentru tinerii orașului, care au fost invitați să continue distracția la cortul de la Casa de cultură, cu o discotecă a anilor '80 - '90.

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL - CERAMICĂ RAKU, LA A PATRA EDIȚIE

În perioada 5 - 15 iulie, la Muzeul Stefan Jager din Jimbolia a avut loc cea de a patra ediție a Simpozionului internațional de artă - Ceramică Raku - LITER(R)A, eveniment mult așteptat de artiști, dar și de către iubitorii de frumos. Printre artiștii participanți la manifestările din acest an s-au numărat Marta Jakobovits, Nicolae Moldovan, Suzanne Au Ho Lam din Hong Kong, Dana Catona, Matei Gaspar, Grati Gloria, Koncz Andras-Munich, Janko-Szep Noemi, Laslo Atilla, Lucia Lobonț, Ligia Seculici, Marius Stanciu, Doina Stici, Grigore Roibu, Mihaela Roibu și Angelica Chici, cea care a rostit și

cuvântul de deschidere la vernisajul evenimentului. Evenimentul a continuat la Clubul Copiilor, cu partea demonstrativă: deschiderea cuptorului în care au ars, la peste 900°C, viitoarele exponate prin tehnica Raku, de sorginte japoneză și foarte veche. Printre exponatele rezultate se numără o pălărie a lui Petre Stoica și bustul acestuia, care ar putea fi expuse la Muzeul Presei Sever Bocu din Jimbolia, ca daruri ale ceramiștilor, care au oferit participanților la simpozion explicații amănunțite despre tehnica Raku.

JIMBOLUES FESTIVAL, EDIȚIA A XVI-A

Blues este singurul festival de gen care are un imn propriu, compus de Kamo și Johnny Bota

În 3 august, începând cu orele 20, la Teatrul de vară din Jimbolia a avut loc o nouă ediție a îndrăgitei festival de jazz JimboBlues, evenimentul, organizat de Primăria Jimbolia și Consiliul Județean Timiș, a ajuns la ediția cu numărul 16. Muzicianul Johnny Bota, directorul festivalului, a făcut, din nou, o selecție numai bună pentru o seară pe placul iubitorilor de blues. Așadar, de această dată au urcat pe scena festivalului și au încântat audiența cei de la Moody Stuff, Bega Blues Band feat Sanat Deliorman, invitatul special din Turcia, dar și cei de la Axis. Jimbo

CIOCOLATA, LA MARE CÎNSTE PRINTRE COPILII JIMBOLIEI

În 11 iulie, la Clubul Copiilor din Jimbolia, a fost sărbătorită Ziua Mondială a Ciocolatei. Peste 60 de copii s-au bucurat de această sărbătoare, micuții fiind poftiți să savureze diverse sortimente de ciocolată puse la dispoziție de către sponsori, inclusiv ciocolată de casă. Tot cu această ocazie, una dintre micuțele participante a avut parte de o frumoasă și dulce surpriză pregătită de către organizatori - un tort de ciocolată pentru sărbătorirea împlinirii vârstei de 9 ani. La mulți ani frumoși, Maria!

DRUMURI ÎN LUCRU

Administrația orașului Jimbolia continuă lucrările de reparare a străzilor din oraș. În 14 iulie, au început și lucrările de reparare a drumului județean 594, mai exact porțiunea de drum dinspre str. Calea Moșilor și partea carosabilă de pe strada Ștefan cel Mare, până la intersecția cu str. Calea Timișorii, anunță reprezentanții Primăriei Jimbolia, precizând că traficul rutier nu va întâmpina probleme din cauza acestor lucrări din zonele amintite.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ADA MAXIM

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PARIS - CHARLES DE GAULLE, STUTTGART, HURGHADA

TREI DESTINAȚII NOI, DISPONIBILE DIN ACEASTĂ VARĂ DE LA TIMIȘOARA

STUTTGART

Stuttgart este capitala regiunii Baden-Wurtemberg, o zonă de excelență în cercetare și dezvoltare și o regiune în care trăiesc astăzi foarte mulți dintre șvabii bănățeni care au plecat din țară după Revoluție.

Cursa spre și dinspre Stuttgart este efectuată de compania Tarom cu o aeronavă de tip A 318 și are o frecvență de 3 ori pe săptămână, în zilele de miercuri, vineri și duminică, începând cu data de 15 iulie.

Pentru Timișoara, această conexiune este foarte important deoarece aproximativ 150.000 de firme și de companii au sediul în regiunea Stuttgart. Zona este renumită pentru industria sa tehnologizată.

Orașul este locul unde au fost inventate atât motocicletă cât și automobilul cu patru roți (ambele de către Gottlieb Daimler și Wilhelm Maybach), fiind deci punctul de plecare pentru industria auto mondială. Tot aici a fost construit prototipul mașinii Volkswagen Beetle, după proiectele lui Ferdinand Porsche.

Aproximativ 4,3 miliarde € pe an sunt investiți în Regiunea Stuttgart pentru cercetare și dezvoltare, mai mult de 11% din totalul cheltuit în toată țara, aici fiind cea mai mare aglomerație de organizații academice, științifice și de cercetare din Germania.

Tot aici se găsește și a doua bursă ca mărime din Germania (prima fiind cea din Frankfurt), de asemenea și sediile unor importante companii financiare.

Orașul este unul din cele mai importante din Germania la capitolul viticultură, având o tradiție de secole și aflându-se în centrul uneia din cele 13 regiuni de viticultură oficiale ale Germaniei (Weinanbaugebiet).

PARIS CHARLES DE GAULE

Paris Charles-de-Gaule este unul dintre cele

mai mari noduri aeriene la nivel mondial, cu aproximativ 250 de rute în toată lumea. Pasagerii vor putea călători pe toate continentele. Mai mult decât atât, compania aeriană Tarom este membră SkyTeam, o alianță aeriană globală ce oferă clienților companiilor aeriene membre acces la o vastă rețea ce cuprinde mai multe destinații, frecvențe și conectivitate. Zborurile către și dinspre Paris Charles-de-Gaulle au început să opereze de două ori pe săptămână, în zilele de marți și sâmbătă, din 11 august. Cursa este efectuată de compania Tarom cu o aeronavă de tip B 737-300.

Avantajul de a zbura pe acest aeroport este apropierea față de capitala Franței, conexiunea imediată prin rețeaua de trenuri cu orașele mari din Franța și Belgia, dar și multitudinea de conexiuni aeriene disponibile din acest aeroport. Fiind unul dintre cele mai mari aeroporturi europene, alături de Londra-Heathrow și Frankfurt am Main, Paris Charles de Gaulle deservește aproape 80 de milioane de pasageri pe an, și are conexiuni cu 325 de orașe din toată lumea.

HURGHADA

Cursa charter Hurghada va aduce mai aproape Egiptul de Timișoara. La doar 3h40 de zbor, turiștii vor putea fi aproape de istoria antică a lumii, de Valea Regilor, de minunatele piramide, de Sfinx și de muzeele care păstrează comorile descoperite de-a lungul timpului, pe teritoriul Egiptului Antic. Amatorii de aventuri pot face scufundări în Marea Roșie pentru a admira reciful de corali și peștii multicolori sau vor putea merge într-un safari în deșert.

„Numărul românilor care vor să meargă într-o vacanță în Egipt a crescut de 4-5 ori în comparație cu anul trecut. Pentru a satisface toate solicitările, Christian Tour, cel mai mare

operator de charter de pe piața locală, a decis să introducă noi zboruri către această destinație, atât din București, cât și din Timișoara și Cluj-Napoca”, a declarat Cristian Pandel, acționarul majoritar al agenției de turism Christian Tour.

Românii aleg această destinație datorită mixtului de cultură, istorie, experiențe locale, gastronomie, datorită raportului calitate-preț bun. Un rol important îl joacă și vremea, care este însoțită tot anul.

„Realmente, de câțiva ani turismul în Egipt și-a revenit, iar hotelurile sunt în stop sale. Raportul dintre prețurile pachetelor care includ cazare și bilete de avion și calitatea serviciilor este foarte bun. Sunt facilități pentru familiile cu copii, există și hoteluri de lux pentru turiștii care își doresc astfel de servicii, există și foarte multe posibilități de agrement. Așa se explică revenirea Egiptului și în preferințele turiștilor români”, a declarat Maged Erian, director comercial Christian Tour.

„Această nouă cursă de vacanță oferă turiștilor din zona de vest a țării o destinație de vacanță pentru perioada de toamnă, când pot vizita zone istorice sau pur și simplu să se relaxeze la malul unei mări calde, chiar și după sezonul estival. În prezent, este singura cursă aeriană de vacanță care are loc în afara sezonului estival. Ne dorim ca această cursă să aibă succes și to uroperatorul să o includă mai departe și în perioada de iarnă, în lunile decembrie-februarie”, a declarat directorul comercial al aeroportului Timișoara, Daniel Stamatovici.

Foaiia de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ELEVA DENISA MURARIU FACE CINSTE FĂGETULUI

Laureata, alături de domnul profesor Dumitru Tomoni

Faptul că orașul Făget are elevi valoroși a fost făcut cunoscut de multe ori de către primarul Marcel Avram, dar și de către dascălii Liceului Traian Vuia, care aduceau ca dovadă premiile și rezultatele obținute de școlari de-a lungul timpului. Recent, a fost consemnată o nouă confirmare a valorii procesului educațional din orașul castanilor. Cu prilejul Centenarului, în 27 iunie, la Facultatea de Istorie din cadrul Universității București, a avut loc faza națională a concursului „Familia mea în vremea Marelui Război și a Marii Uniri”, concurs inițiat de Societatea de Științe Istorice din România și de Facultatea de Istorie din cadrul Universității București, la care au participat elevi și profesori din 23 de județe. Făgetul nu putea lipsi

de la acest concurs, fiind reprezentat la secțiunea A de către eleva Denisa Murariu, de la Liceul Teoretic „Traian Vuia”, alături de prof. coordonator Dumitru Tomoni. Denisa a făcut cinste orașului și școlii sale, obținând premiul I, cu lucrarea: „Ioan Muntean – un țăran din Banatul de nord-est la Alba Iulia”. O lucrare valoroasă în care se regăsesc mărturii importante și emoționante, spune profesorul Tomoni: „Ajuns acasă, eram întrebăat de toți oamenii din sat cum a decurs adunarea [de] la Alba Iulia. Le-am spus că s-a hotărât alipirea necondiționată cu Țara Mamă. Le-am spus cu câtă însuflețire s-a ținut adunarea și cât de mișcați am fost toată suflarea românească de bucurie. Noi, tineretul din sat, ne-am adunat și am început să formăm un cor de patru voci, așa că, la Crăciun, am cântat în biserică, am dat răspunsul la Sfânta Liturghie și am depus jurământul de credință sub un drapel românesc, un tricolor al Reuniunii noastre de cântări. Tot atunci am fost invitat de coriști să țin un mic discurs despre evenimentele Unirii și care au fost cauzele de s-au rupt lanțurile robiei... După terminarea modestei mele vorbiri, am observat că la multe persoane au început a picura lacrimi de bucurie, căci s-a împlinit visul de veacuri al poporului românesc”, le spunea bănățeanul Ioan Munteanu consătenilor săi, despre ziua de 1 Decembrie 1918.

LA MULȚI ANI, DOMNULE PRIMAR!

În 9 iulie, primarul orașului Făget, domnul Marcel Avram, a împlinit frumoasa vârstă de 43 de ani. Cu ocazia acestei zile, redacția Jurnalului interregional Banatul în frunte cu președintele Vasile Todî se alătură oamenilor de bună credință care îi urează domniei sale multe bucurii și împliniri. La mulți ani frumoși și drum drept pe calea realizărilor din administrația orașului Făget, multă sănătate și succes în toate, domnule primar!

ÎN 10 SEPTEMBRIE, SUNĂ CLOPOŢELUL

Vacanța mare se apropie cu pași repezi de final, iar elevii se pregătesc din nou de școală. Potrivit unui ordin al ministrului Educației Naționale, Valentin Popa, anul școlar 2018-2019 va începe pe 10 septembrie și însumează 168 de zile lucrătoare (34 de săptămâni): semestrul I - 10 septembrie 2018 - 1 februarie 2019; semestrul al II-lea - 11 februarie 2019 - 14 iunie 2019, potrivit Agerpres. Vacanțele elevilor din toate ciclurile de învățământ sunt programate astfel: vacanța de iarnă, în perioada 22 decembrie 2018 - 13 ianuarie 2019, vacanța intersemestrială între 2 și 10 februarie 2019, vacanța de primăvară, între 20 aprilie și 5 mai 2019 și vacanța de vară, din 15 iunie până în 15 septembrie 2019.

Clasele din învățământul primar și grupele din învățământul preșcolar beneficiază de vacanță în săptămâna 27 octombrie - 4 noiembrie 2018. Pentru clasele terminale din învățământul liceal, anul școlar se încheie în data de 31 mai 2019, iar pentru clasa a VIII-a, în data de 7 iunie 2019.

ANSAMBLUL FĂGETEANA, SPECTACOL DE ZILE MARI LA TRAIAN VUIA

Ansamblul folcloric „Făgeteana” al Casei de Cultură din Făget - reînființat la inițiativa interpretului Mircea Cârțișorean (referent coordonator al ansamblului), cu sprijinul Primăriei Orașului Făget, al primarului Marcel Avram, precum și al directorului Casei de Cultură, Prof. Mihaela Popovici - a susținut un nou spectacol de zile mari, de această dată la Căminul cultural din comuna timișeană Traian Vuia, în 21 iulie, cu ocazia celebrării Zilei Aviației Române și a Forțelor Aeriene, corelată, anual, cu prăznuirea Sfântului Ilie, ocrotitorul spiritual al aviatorilor. Spectacolul folcloric „Cântă doru' la Bujoru'”, a cuprins prestații deosebite ale artiștilor Adrian Stanca, Mircea Cârțișorean, Floare Hojda Tomoiagă, Ionică Beschiu, Iozefina Smaia, Adela Jurchescu, Dorinel Gavriluț Pîrvoni, Alessandra Lazăr, Denisa Gavriluț Pîrvoni, dar și ale tinerelor talente, care au făcut deliciul spectacolului - Theea Patricia Ploscariu și Anisia Lazăr. Felicitări tuturor!

TINERI STRĂINI, ÎN VIZITĂ LA FĂGET

În 3 iulie, Youth Exchange Camp of Lions Club International, programul de tabără și schimb de tineri, a prilejuit vizita unui grup de tineri străini și în orașul castanilor. Aceștia au vizitat Primăria Făget, Muzeul Etnografic și Liceul Traian Vuia, unde au fost întâmpinați de reprezentanții instituțiilor, care le-au prezentat câte puțin din istoria locurilor. Vizitatorii străini s-au declarat încântați mai ales de informațiile aflate de la profesorul Dumitru Tomoni, președintele Societății de Științe Istorice din România, filiala Lugoj, care i-a însoțit în vizitarea exponatelor de la Muzeul Etnografic. Programul de tabără și schimb de tineri (YCE) aduce la viață idealul cetățeniei globale. În fiecare an acest program oferă unor mii de tineri oportunitatea de a experimenta viața în alte culturi și de a dobândi o nouă înțelegere a lumii prin călătorii în străinătate. Spre deosebire de unele programe de schimb de tineri, YCE nu implică studii universitare sau locuri de muncă. În schimb, participanții sunt încurajați să folosească această ocazie de călătorie pentru a-și reprezenta țările de origine și pentru a-și împărtăși propria cultură, pentru a deveni tineri ambasadori pentru pace și înțelegere internațională.

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VOLUNTARIII NOȘTRI

MESAJUL PRINCIPAL AL TUTUROR VOLUNTARILOR NU ESTE ALTUL DECÂT ACELA CĂ NE PASĂ

MONICA URS - COORDONATOAREA „CENTRULUI DE VOLUNTARIAT” FILIALA LIPOVA

„Centrul Județean de Voluntariat” Lipova are prevăzut în statut mai multe activități sociale, ajutorare vârstnici și familii defavorizate, informare și educare a copiilor, activități culturale, competiții sportive, activități de igienizare și protecția mediului, activități cu scopul de a dezvolta deprinderi de viață, campanii împotriva traficului de persoane, împotriva violenței, campanii antidrog, promovarea drepturilor copilului etc.

Centrul de voluntariat are aproximativ 80 de voluntari, elevi ai Liceului „Atanasie Mariescu” Lipova, ai Liceului „Sever Bocu” Lipova, tineri studenți, cetățeni ai orașului Lipova.

Centrul Județean de Voluntariat Filiala Lipova desfășoară în fiecare an, o serie de acțiuni în folosul comunității, acțiuni la care au participat de fiecare dată elevi ai Liceului Atanasie Mariescu, Liceul Sever Bocu, dar și voluntari din cadrul altor asociații.

Pentru ca aceștia să fie pregătiți în domeniul voluntariatului, în cadrul asociației AMC Betleem din Lipova a avut loc un curs de formare al voluntarilor, curs care a avut loc datorită sprijinului acordat de președintele AMC Betleem Lipova,

domnul inginer Pop Moise care a asigurat locația și materialele necesare desfășurării în condiții bune a cursului.

Activitatea Centrului de Voluntariat este posibilă datorită sprijinului Primăriei Orașului Lipova și a altor instituții locale, care asigură de fiecare dată suportul material pentru buna desfășurare a acțiunilor.

„Rolul tuturor acestor acțiuni, pe care noi, voluntarii le desfășurăm, a fost și va fi mereu acela de a demonstra că există un mare interes pentru sănătatea mediului, pentru bunăstarea oamenilor din jur, pentru dezvoltarea personală a fiecăruia atât din punct de vedere educativ, cât și social sau cultural. Mesajul principal al tuturor voluntarilor nu este altul decât acela că ne pasă, ne pasă de sănătatea mediului în care trăim, de comunitatea noastră”, a declarat doamna Monica Urs coordonatoarea „Centrului de Voluntariat Filiala Lipova”.

SPORT

DOMNUL PRIMAR JICHICI ȘI CONSILIERII LOCALI AU APRECIAT MUNCA NOASTRĂ

Consiliu Local, conducerea orașului le-a dat vești bune fotbalistilor din orașul

Domnul primar Mircea Jichici, alături de „Șoimi”

Lipova și – implicit – și susținătorilor echipei „Șoimii Lipova”: „Domnul primar Jichici și consilierii locali au apreciat munca noastră și au decis să ne susțină și în continuare pentru a ne prezenta și mai bine în campionatul ce vine.

Obiectivul pentru campionatul viitor va fi locurile 1-5. Din păcate, vom juca turul tot în în deplasare, stadionul nostru nu ne poate găzdui decât din primăvara viitoare”, ne-a mărturisit domnul Radu Pop, președintele „șoimilor”.

După un tur de campionat cu lumini, dar și destule umbre, Șoimii Lipova s-a mobilizat în stagiunea de primăvară și a terminat primul campionat în Liga 3-a după trei decenii pe poziția a 6-a.

DE LA REGISTRUL AGRICOL

COMPLETAREA REGISTRELOR AGRICOLE

Declarațiile sunt date sub semnătura proprie a capului de gospodărie sau în lipsa acestuia a unui membru major al gospodăriei, se înregistrează anual suprafețele de teren agricol deținute în proprietate, efective de animale, culturi etc.

Înregistrarea suprafețelor de teren se face în baza actelor de proprietate (titlul de proprietate, CF-ul, contractul de vânzare-cumpărare), buletinul de identitate, în termenul de 30 de zile de la dobândire. La înregistrarea suprafețelor de teren deținute în proprietate se completează și se depun și declarațiile fiscale, personal, la registratura Direcției Venituri. Înregistrarea animalelor în Registrul Agricol se face pe baza certificatului de sănătate eliberat de medicul veterinar.

ISTORIA DE PIATRĂ A LIPOVEI

CETATEA ȘOIMOȘ, O ATRACȚIE PENTRU TURIȘTI

La ieșirea din orașul Lipova, pe marginea DN 7 Arad-Deva se află cetatea Șoimoș. Numele acesteia provine din cuvântul maghiar Solymos și derivă de la activitatea care a făcut-o celebră în Evul Mediu: creșterea șoimilor de vânătoare. Cetatea a fost construită către sfârșitul secolului al XIII-lea de către o familie nobiliară. Rolul ei s-a manifestat deja în conjunctura în care s-a derulat mișcarea centrifugă a Transilvaniei și a vestului Ungariei, sub autoritatea voievodului Ladislau Kan. În timp, a devenit Cetate regală, apoi a fost modernizată de către arhitecți italieni, a fost asediată de răsculații lui Gheorghe Doja, apoi a fost ocupată de turci și cucerită de trupele austriece, care au părăsit-o și au ordonat demolarea ei. Acum, Cetatea are două incinte concentrice la care se adaugă fortificațiile exterioare, destul de bine conservate.

Există și o legendă ce face referire la construcția cetății Șoimoș, alături de cetățile Șiria și Dezna. Se spune că cele trei cetăți au fost ridicate de trei surori averse de putere, ce voiau să se întrecă reciproc. O dată terminate, fortificațiile lor s-au prăbușit instantaneu, iar pedeapsa pentru sufletul hain al fetelor a fost să se transforme în șerpi albi, cu coroană de aur pe cap și o cheie de argint în gură.

Din albumul „Sanitarilor Pricepuți”

Alături de profesorul coordonator, doamna Otilia Tripon, echipajul „Sanitarii Pricepuți” din cadrul Liceului „Atanasie Mariescu” Lipova, care a reprezentat cu succes orașul Lipova în cadrul fazei județene a concursului „Sanitarii Pricepuți pentru Gimnazii și Licee”.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Biserica a fost, este și va rămâne spațiul de dialog cu Dumnezeu, de sfințire și de mântuire

Pr. dr. Sorin VASIU - Paroh al Bisericii Ortodoxe din Giarmata

Părinte, Sorin VasIU, care credeți că mai este rolul Bisericii creștine în această epocă a dominației google-ului, facebook-ului, telefoanelor inteligente și a mass-media?

Trebuie să recunoaștem că rețelele de socializare de tip facebook sau telefoanele inteligente, google și mass-media online sunt foarte utile omului modern. Prin intermediul acestora cetățeanul poate accesa informații imediate, necesare activității lui de zi cu zi. Pe de altă parte, rețelele de socializare au și aspecte negative. Unii tineri își fac conturi false pentru a-și ascunde identitatea atunci când comunică astfel cu alții. Ceea ce nu e în regulă. De asemenea, prin această socializare virtuală tinerii încearcă să epateze. Ei ajung să se îndepărtează de ceea ce sunt cu adevărat.

Noi, preoții, față de aceste provocări ale societății moderne trebuie să răspundem cu calm și multă rațiune. Tinerii trebuie să înțeleagă că izolarea în realitatea virtuală nu este benefică pentru spiritul lor fragil, iar când ajung la Biserică noi trebuie să le deschidem ochii, să le explicăm faptul că ei au nevoie de dialogul real cu ceilalți oameni și, incluziv, cu Dumnezeu. Biserica are un spațiu generos unde poate să activeze și să dea un răspuns pozitiv și plin de înțelegere față de acești tineri. Preoții relaționează intens cu tinerii aflați pe scaunul de spovedanie, care îl caută pe Dumnezeu, iar dialogul „eu”, „tu” real contează foarte mult atunci. Normal că Dumnezeu este cel care descoperă tânărului informația pe care o caută, de fapt, regăsirea de sine. Regăsirea de sine autentică nu se poate face decât atunci când vii în Biserică și îl regăsești sau îl descoperi pe Dumnezeu.

Prin descoperirea lui Dumnezeu tânărul se redescoperă pe sine ca tânăr și poată atunci să facă diferența între spațiul virtual creat de el și ce a înțeles prin propria experiență.

Părinte, cât de înclinați mai sunt tinerii de azi către Biserică și către cuvântul Evangheliilor, pe scurt către Dumnezeu?

Trebuie să spunem că Biserica nu poate să adune forțat pe oamenii de pe stradă și să îi aducă la Sfânta Liturghie, nici pe elevii din școli sau grădinițe. Mântuitorul stă la poarta sufletelor noastre, bate și așteaptă ca noi să îi deschidem. Persoanele în vârstă se regăsesc mai bine în Biserică, fiindcă vor să își lumineze mințile cu informații noi duhovnicești care pot fi izbăvitoare pentru ei. Biserica reprezintă pentru ei și un loc de întâlnire și socializare, înainte și după Sfânta Liturghie. Înainte de Liturghie ei discută despre viața cotidiană, iar după, despre cele discutate la Predică sau despre bucuria Sfântei Împărtașanii. Cu ei este o altă problemă. Ei vin conștient la Biserică, fiindcă ei se gândesc că se apropie de finalul vieții. Ei se află sub radicalul cercetării, al marilor întrebări. Pe de altă parte tinerii sunt mai greu de adus la Biserică, dar nu imposibil.

Putem spune că Biserica face multe în acest sens, dat fiind că are profesori de religie și preoți în școli. Probabil mă veți întreba de ce nu se văd imediat rezultatele. Dumnezeu, dacă nu te cheamă imediat, răspunde la fiecare în mod particular, la un moment dat al vieții lui. Copiii pot fi impresionați de un cuvânt auzit la Biserică. Copiii pot fi atrași și printr-un zâmbet cald. Contează în primul rând cum reușește preotul să se coboare la nivelul lor intelectual, iar dacă ajunge să vorbească astfel pe limba copilului, atunci a fost un câștig de cauză.

Cum îl poate ajuta pe un tânăr credința creștină, dat fiind că se predă religia în școală?

Noi spunem că religia fie că reprezintă o disciplină școlară, fie o materie de suflet, dar asta e mai puțin important de analizat. Atunci când un profesor sau preot predă religia în școli, el trebuie să fie foarte bine pus la punct cu pedagogia și cu psihologie copilului, iar când se află la catedră, trebuie să uite că se află la catedră, ci el trebuie să fie ca un părinte care stă în fața propriilor copii.

Cu siguranță că mai mult s-ar exprima religia și sub formă paternală, copiii ar putea fi educați și atrași, iar ei să se canalizeze ușor către Sfânta Scriptură, către Biserică și către ceea ce înseamnă cu adevărat bine și frumos în viața lor, a familiei, a comunității și a ortodoxiei. Această picătură a Dumnezeirii prin cuvântul care se adresează copiilor trebuie „aruncată” cu delicatețe, așa cum se cuvine.

Ne aflăm aproape de Hramul Bisericii din Giarmata, ce rol mai are ruga în viața creștinului ortodox?

Ruga ar trebui să fie ceea ce ar trebui să fie: o realitate de care să beneficieze toți dintr-o comunitate, comună sau dintr-o parohie de oraș. Ruga trebuie să vină și în ajutorul creștinului. Ruga se poate transforma și într-o agapă creștină, cum de altfel se și întâmplă în Banat, unde dăruirea materială, în chip de hrană, să fie o mână întinsă către credincioși și prin faptul că stau la aceeași masă ei trebuie să înțeleagă că sunt și frați. Atunci trecem la partea practică la aceea înseamnă biserica, în general și special.

De ce trebuie să se roage creștinul la Biserică în fața icoanelor sau a altarului și cât de importantă e ruga în viața credinciosului?

Rugăciunea este foarte importantă. Cu toții suntem conștienți că avem nevoie unul de ce-

lălalt, uneori vorbim la telefon și discutăm, dar la finalul lunii vine factura, trebuie să plătim conversațiile. Ceea ce nu prea înțelege omul contemporan este faptul că rugăciunea înseamnă legătura lui cu Dumnezeu și posibilitatea lui de a comunica direct cu Dumnezeu. Atunci când omul se așază la rugăciune -și sigur o poate face în diferite moduri și locuri - la sfârșit nu are nicio factură de plătit fiindcă a vorbit cu Dumnezeu. Rugăciunea se face liber, dar subtil și îl reconfortează pe om, îl împlinește și omul se regăsește în Dumnezeu și, bineînțeles, se și liniștește în ființa sa. Această colaborare, această împreună-vorbire cu Dumnezeu, înseamnă de fapt o îmbogățire, nu o sărăcire. Vorbești cu Dumnezeu care îți poate da foarte multe.

Sigur că atunci când discuți cu omul socializezi și te împlinești ca individ social. Când vorbești cu Dumnezeu este o intimitate, o relație dialogală eu-Tu. Eu ca credincios și Tu ca Dumnezeu. Atunci când Dumnezeu vede că îl cauți îți împlinește, îți ascultă voile și te călăuzește spre calea mântuirii. Trebuie să ne rugăm pentru a fi mai buni, să ne putem dezbrăca de egoismul nostru să nu ne urâm, să nu ne bărfim între noi. Hramul unei biserici este o dovadă de iubire, o alăturare a părții civile și a celei religioase. Cu această ocazie se arată că toți oamenii unei comunități de orice categorie socială pot sta împreună și dialoga. Este o împreună-colaborare și un cerc al desăvârșirii.

Ne mai poată salva credința și Biserica acum?

Ne cred că s-a pus vreodată problema imposibilității salvării. Biserica tot timpul este o extindere a ceea a făcut Mântuitorul Isus Hristos pe pământ în opera de mântuire. Biserica reprezintă posibilitatea de acces la împărăția lui Dumnezeu. Prin Sfintele Taine -Botezul și Împărtașania - Biserica întotdeauna ne întinde o mână de ajutor pentru a ne salva, iar Dumnezeu ne atrage către sine să ne mântuiască. Întotdeauna Biserica de pe pământ unită cu cea din cer este locul prin care ne putem mântui și spațiul sacralității unde Dumnezeu stă de vorbă cu noi. Biserica a fost, este și va rămâne spațiul de dialog cu Dumnezeu, de sfințire și de mântuire.

Cu condiția să credem?

Bineînțeles că fără credința în Dumnezeu nu se poate îndeplini nimic.

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Adresez tuturor elevilor comunei noastre, sincere urări de sănătate și împliniri în acest nou an școlar

Ilie GOLUBOV - Primar al comunei Remetea Mare

Când am intrat în comuna Remetea Mare, ploua, ploua fără răgaz. Chiar și atunci când razele soarelui rupeau ici-colo pânza norilor, ploaia continua să cadă pe capotele automobilelor, pe umbrelele colorate ale trecătorilor, pe frunzișul verde al copacilor.

Norii răvășiți, cu tente liliachii, se perindau peste coamele fuguite ale acoperișurilor înalte, peste turla acoperită a bisericii, se ciocneau între ei și desfășurându-se pentru câteva clipe, dezvăluiau albastrul intens al cerului. Vuietul ploii, amestecat cu uruiul mașinilor, cu fâșâitul cauciucurilor pe asfalt, mi-au amintit întrucâtva de vuietul mării izbîndu-se de țărm. Parcă și miroase a mare, a frunză umedă de plop. Am grăbit pașii spre intrarea în sediul primăriei.

Domnule primar, plouă ca în vremuri de mult uitate.

▶ Da, așa o vară ploioasă nu a mai fost de multă vreme Roxana.

Vă încurcă în desfășurarea activităților?

▶ Mai mult pe cei care lucrează pământul.

M-am uitat peste drum, înainte de a intra la dumneavoastră și am văzut că vacanța elevilor reprezintă o bună perioadă de lucru a primarului.

▶ Da, este un moment optim pentru înlocuirea acoperișului la Școala Generală din Remetea Mare. Roxana, prietenul nostru comun, fratele Vasile Todî, are o vorbă: „Cea mai bună investiție a unei comunități este cea făcută pentru copiii ei”. Are dreptate.

Acordați, în aceeași ordine de idei, o prioritate vizibilă și pentru circulația și siguranța elevilor.

▶ Te referi la podețe?

Exact.

▶ Este adevărat, se cerea necesară această lucrare, pentru a facilita trecerea fără riscuri, în drumul spre școală, a șoselei de către elevi. Fostul podeț, se afla într-o fază de vizibilă degradare și prezenta o nesiguranță crescută, nu numai copiilor. Ba mai mult, pentru o creștere a siguranței lor, intenționăm să semaforizăm această trecere.

Tot pentru tinerii din comuna Remetea Mare, aveți și obiective sportive.

▶ Sunt dorite aceste obiective de tinerii noștri și noi cei din administrația locală trebuie să ne dovedim receptivi la doleanțele lor. În

acest sens avem în proiectare și execuție două terenuri de sport, unul în satul reședință de comună Remetea Mare și celălalt în satul Ianova. Ba mai mult, am socotit că executând și lucrări de amenajare a unor locuri de parcare a autoturismelor în fața școlii, asigurăm astfel un plus de siguranță rutieră atât cadrelor didactice cât și părinților care își aduc copiii la cursuri. Iar plantarea pomilor ornamentali va face și mai frumoasă această parcare.

Reactualizați - din câte am aflat - și activitatea artistică a comunei.

▶ Mi se pare firesc, suntem cunoscuți prin frumusețea, cu care la sărbători, tinerii noștri continua tradiția jocului popular, din acest motiv am decis să reînnoim activitatea Ansamblului de Dansuri „Flori Remețene”. Sunt mulți tineri în comuna noastră - și spun asta cu nedismulată mândrie - care iubesc jocul și cântul popular, dovedind un respect aparte tradițiilor noastre.

Domnule primar, la o distanță de nici o lună calendaristică, așteptăm începerea unui nou an școlar.

▶ Da, un prilej optim de a adresa tuturor elevilor comunei noastre, sincere urări de sănătate și împliniri în acest nou an școlar.

NU UITAȚI!

Ce se aruncă:

tot ceea ce nu poate fi selectat, cum ar fi: resturi de fructe, legume, resturi de mâncare, flori, reziduri de grădină, prosoape de hârtie, șervețele, hârtie pentru menaj, ceruită, filmată sau murdară, scutece, tampoane absorbante, hârtii igienice, carne, oase, saci pentru aspirator, scrum, mucuri de țigarete.

Ce nu se aruncă:

tot ceea ce poate fi selectat: ambalaje din metal, sticlă și plastic, pietre și moloz, hârtie și carton, aparate electrice, deșeuri voluminoase, resturi de metal, baterii și acumulatori.

ATENȚIE: sacul pentru deșeuri mixte nu poate fi abandonat în sau lângă coșurile/pubelele stradale.

www.retim.ro

ÎN ATENȚIA CETĂȚENILOR

PROGRAMUL DE COLECTARE A DEȘEURILOR PENTRU LUNA SEPTEMBRIE

Remetea Mare

joi 13 / 27

Ianova

13 / 27

DREPTUL CETĂȚEANULUI

DESPRE ASIGURAREA LOCUINȚELOR

Legea îi obligă deja de un deceniu pe români să își încheie, anual, polițe obligatorii de asigurare a locuințelor pe care le dețin. Mai exact, la Articolul 3 din Legea 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor se arată că: „persoanele fizice și juridice sunt obligate să își asigure împotriva dezastrului natural, în condițiile prezentei legi, toate construcțiile cu destinația de locuință, din mediul urban sau rural, aflate în proprietatea acestora și înregistrate în evidențele organelor fiscale”.

Pentru o casă de tip B, adică una fără structură de rezistență din beton armat, construită din lemn, chirpici sau alte materiale, prețul poliței va fi de 10 euro (circa 46 lei) pe an.

Pentru o locuință de tip A (cu structură din beton armat, deci orice apartament sau casă din oraș, prețul anual al poliței obligatorii a fost stabilit la 20 de euro (circa 92 lei) pe an.

În cazul în care locuința îi este afectată de inundații, alunecări de teren sau cutremure, proprietarul asigurat poate primi despăgubiri de până la 10.000 de euro pentru o locuință de tip B și de până la 20.000 euro, pentru o locuință de tip A.

Din albumul cu poze al comunei noastre

Jocul popular remețean se află pe mâini bune!

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Zeci de ceaune au dat în clocot la Festivalul Tocăniței de la Dumbrăvița

ORI DE CÂTE ORI VĂD OAMENI BUCURÂNDU-SE SINCER LA ASTFEL DE ÎNTÂLNIRI, SUNT CONVINS CĂ EFORTUL NOSTRU, AL CELOR DIN CONDUCEREA PRIMĂRIEI, ESTE RĂSPĂLĂTIT

VICTOR MALAC, PRIMAR AL COMUNEI DUMBRĂVIȚA

Omulțime de maeștri bucătari au pus ceaunele pe foc, la a VI-a ediție a Festivalului Tocăniței din Dumbrăvița și au învățat cu râvnă fierturile spre încântarea pofticioșilor care așteptau cu interes, având berea rece alături.

Bucătari din România, Serbia și Ungaria au întesit mai întâi focul, apoi au așezat cu măiestrie carnea de pasăre, de vită, porc ori oaie și, bineînțeles, legumele: ciuperci, roșii, ardei și condimente numai de ei știute.

Ore în șir au fiert ingredientele în ceaune, iar bucătarii au învățat în ele de nenumărate ori până s-a desăvârșit gustul. Cu toții au apreciat că bogăciul se face la foc mic pentru ca acesta să fie cu adevărat delicios.

Unii au folosit rețete vechi din moși-strămoși, iar alții au venit cu idei noi și au pus fel de fel de ierburi pentru a da savoare tocăniței.

Juriul a fost cel care a desemnat cea mai reușită tocăniță, iar misiunea nu i-a fost deloc ușoară. În acest an, juriul a fost format din: prof. Marioara Pisat - specialist în gastronomie tradițională, prof. Simona Stoia din Timișoara și Janos Dobay, primarul comunei Torda din Serbia.

Potrivit celor din juriu, criteriile cele mai importante după care s-a făcut alegerea tocănițelor, au

fost: gustul, consistența și aspectul tipic de tocăniță, lucru care i-a dezavantajat pe unii concurenți care deși au preparat produse foarte gustoase, nu au ținut cont de ingredientele pe care trebuie să le aibă o tocăniță veritabilă. Oricum, verdictul l-au dat vizitatorii care au mâncat pe săturate.

Au obținut diplome și premii speciale mai mulți bucătari, iar pe podium au urcat pe locul III, echipa domnului Szilagy Geza, fostul primar. Pe locul II au urcat echipa din Sandorfalva, iar locul I a fost adjudecat în această ediție de echipa doamnei Gabriela Manea din Dumbrăvița.

Câștigătorii au fost premiați de către domnul primar al comunei Dumbrăvița, Victor Malac. Aceștia au fost gratificați cu trofee și ustensile de bucătărie, iar ceilalți concurenți au primit diplome

Domnul primar Victor Malac, alături de concurenți

de participare.

Și în acest an, una dintre atracțiile Festivalului Tocăniței a fost „Marele Ceaun” de 1000 de litri, în care echipa de bucătari ai Dumbrăviței a gătit o tocăniță specială, care la finalul concursului a fost oferită participanților de la acest eveniment.

Mirosurile îmbietoare ce răzbăteau din ceaune și spectacolele de muzică populară, precum și concertele din centrul Dumbrăviței au atras mii de oameni.

În scurtul răgaz pe care l-a avut, întrebându-l pe domnul primar despre această ediție a festivalului, domnia sa mi-a spus: „Ori de câte ori văd oameni bucurându-se sincer la astfel de întâlniri, sunt convins că efortul nostru, al celor din conducerea primăriei, este răsplătit. Și în acest an, m-am bucurat să văd un număr mare de oameni, alături de participanți. E și acesta un îndemn, pentru organizatori, ca ediției actuale să-i urmeze multe altele.”

Vremea frumoasă și însoțită a contribuit la atmosfera plăcută a festivalului.

ÎNCEPE LUPTA ÎMPOTRIVA AMBROZIEI LA DUMBRĂVIȚA

Localnicii din Dumbrăvița s-au săturat de problemele pe care le creează ambrozia. Așa că s-au decis să organizeze o acțiune pentru a încerca stoparea creșterii plantei pe terenurile neglijate din comună.

„Sâmbătă, 28 Iulie, ora 9:00 s-a dat startul acțiunii de eradicare a ambroziei din Dumbrăvița, planta care afectează din ce în ce mai multe persoane. Acțiunea va dura două săptămâni, până în

data de 11 august, perioadă în care se vor smulge din rădăcini plantă cu plantă, până când nu va mai rămâne niciuna.

Procedul de colectare al ambroziei este de smulgere a plantelor din rădăcină și depozitarea lor în saci.

Se pun la dispoziția voluntarilor mănuși de unică folosință, măști de protecție și saci de culoare roșie (dedicați deșeurilor periculoase).

Un sprijin important vine din partea companiei RETIM, care va ajuta la colectarea sacilor cu ambrozie, dar și din partea autorităților și a unor societăți comerciale, care au înțeles demersul eradicării acestei plante.

Pe această cale invităm alături de noi, pe toți cei care doresc să ofere puțin din timpul lor liber, în schimbul multor zâmbete.

Rubrica școli din Dumbrăvița

„English Summer School”

La fel ca în fiecare an, în zilele călduroase de vacanță (9-14 iulie) s-au desfășurat mult așteptatele activități ale Școlii de Vară în limba engleză, organizate în cadrul Școlii Gimnaziale Dumbrăvița de prof. Carla Boșcovici.

„English Summer School” a ajuns deja la a șasea ediție și tematica anului acesta a fost „Talent Show”. Obiectivul principal a fost ca fiecare elev să își dezvolte abilitățile de exprimare, de comunicare și să își exerseze talentele native. Mai mult decât atât, în cadrul Școlii de Vară elevii au avut ocazia să participe la ateliere de dezvoltare personală, ateliere de creație, diferite activități interactive, concursuri și jocuri unde și-au putut îmbunătăți pe lângă limba engleză și calitățile civice, morale

și de conduită personală, prin interacțiunea cu copiii din alte clase și din alte școli.

Anul acesta programul „Școlii de Vară” a avut în vedere și utilizarea noilor tehnologii în majoritatea

activităților pentru a obișnui elevii cu astfel de metode moderne și pentru a face totul mult mai captivant pentru aceștia. Astfel, ei au utilizat telefoanele mobile în numeroase activități și s-au folosit mijloace audio și video pe tot parcursul programului.

La acest program educațional au participat 34 de copii atât elevi ai Școlii Gimnaziale Comuna Dumbrăvița cât și din alte școli din Timișoara.

„Școala de Vară” s-a încheiat cu un spectacol, un adevărat „Talent Show”, astfel că în ultima zi, sâmbătă 14 iulie, elevii au pregătit câte un număr artistic prezentându-și talentele. În fiecare an elevii așteaptă cu nerăbdare aceste cursuri de limba engleză și nemulțumirea acestora este că durează doar o săptămână.

ADUC MULȚUMIRI DOMNULUI CONSTANTIN NICOLAE, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI - ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

NE INTERESEAZĂ SĂ REABILITĂM ȘI SĂ DEZVOLTĂM ZONA DE LA FOSTUL HIPODROM

FRANCISC BOLDEA, PRIMAR AL MUNICIPIULUI LUĞOJ

domnul Francisc Boldea, intenționează să poar-

Înfrățirea municipiului Lugoj cu localitatea Veliko Gradište din țara vecină Serbia, oferă orașului Lugoj, perspectiva dezvoltării unui proiect, gândit de ceva vreme, privind construirea unei baze sportive multidisciplinare. În acest sens, edilul orașului Lugoj,

te o serie de discuții, atât cu omologul său sârb, domnul Dragan Milic cât și cu responsabilii din administrația locală. „Vrem, a spus domnul Francisc Boldea, să dezvoltăm relațiile de colaborare pe care le-am avut până acum și prin care am reușit să aducem investiții în cele două orașe. De această dată ne interesează un proiect de investiție pe care dorim să-l implementăm prin programele de finanțare transfrontalieră. Așa cum am spus și cu alte ocazii ne interesează să rehabilităm și să dezvoltăm zona de la fostul Hipodrom și să face acolo o bază sportivă. E păcat să nu profităm de construcțiile care sunt acolo, putem să refacem mi-

nihotelul pentru sportivi. Vom amenaja terenuri de fotbal-handbal, volei și baschet. Dacă vom primi finanțare pentru acest proiect vom da o altă imagine zonei. Valoarea proiectului, este estimată la 4 milioane de euro. Trebuie să amintim că noi am colaborat bine cu Veliko Gradište într-un alt proiect transfrontalier, la care a colaborat și Reșița, valoarea totală fiind de 315.000 de euro. Cu bani repartizați Lugojului s-a cumpărat o scenă pentru spectacole, care s-a dovedit a fi foarte utilă pentru manifestările organizate în municipiu, costume pentru ansamblurile de la Casa de Cultură, stație de amplificare”.

CETĂȚENI DE ONOARE AI LUĞOJULUI

NICOLAE BREBAN

1951 este exmatriculat din penultima clasă a Liceului „Coriolan Brediceanu” datorită originii sale sociale. În 1952 absolvă la fără frecvență Liceul „Oltea Doamna” din Oradea.

Își face debutul literar în revista „Viața studentescă” în luna mai 1957 cu schița „Doamna din vis”. Decisivă pentru formația sa intelectuală va fi însă prietenia care îl va lega de Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Grigore Hagiu și Matei Călinescu. Perioada petrecută la Lugoj și-a lăsat amprenta asupra creației lui Nicolae Breban. Astfel, în câteva din romanele sale acțiunea se desfășoară în Lugoj, iar personajele sunt reale.

Opera sa include romane, publicistică, teatru, versuri, traduceri, filmografie. În anul 1968 i se decernează Premiul Uniunii Scriitorilor din România.

În 1997, Nicolae Breban este ales membru corespondent al Academiei Române, iar în 2000 i se decernează Premiul „Opera omnia” al Uniunii Scriitorilor. În 2001 este ales vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România.

În 3 aprilie 2008 i-a fost decernată Diploma de Cetățean de Onoare al Municipiului Lugoj.

ZIUA GRATITUDINII

CEEA CE DUMNEZEU A UNIT, OMUL SĂ NU DESPARTĂ

După învățătura dată nouă de Dumnezeu, căsătoria este indisolubilă, adică una pe toată viața: „Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă” (Matei 19, 6). Mi-am reamintit acest îndemn biblic, în ziua de 9 august, atunci când domnul Francisc Boldea, edilul municipiului Lugoj a organizat o nouă festivitate de premiere a seniorilor care au împlinit 90 de ani de viață, precum și a cuplurilor care au aniversat 50 de ani de căsnicie neîntreruptă.

Cu acel prilej, domnul Francisc Boldea, a dăruit flori doamnelor, diplome și câte 300 de lei pentru fiecare cuplu care serbează nunta de aur, precum și

pentru fiecare persoană care a ajuns la venerabila vârstă de 90 de ani.

A fost o frumoasă zi a recunoștinței pentru cei care după o jumătate de veac de armonie, m-au convins, încă o dată de adevărul stelei lui David unde cele două triunghiuri echilaterale suprapuse, făcute de David, care era omul lui Dumnezeu, reprezintă ființa omenească, care are calitatea calităților în creația lui Dumnezeu: chip și asemănare cu El. Și de aceea l-a făcut pe om întâi ca un triunghi echilateral, cu baza în sus, pentru că omul e tare în putere, apoi un triunghi echilateral cu baza în jos, care simbolizează femeia.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Este foarte important să avem oameni tineri în funcțiile publice, pentru că găsec mai ușor soluții!

Lucia Angelica MUȚULESCU, profesor pentru învățământul preșcolar la grădinița din Șoșdea

Șoșdea va avea o grădiniță nouă, finanțată din fonduri de la Ministerul Educației Naționale. Este vorba despre o investiție de circa 900.000 de lei - 700.000 de lei de la Minister, iar Primăria vine cu o cofinanțare 200.000 de lei. Momentan, preșcolarii învață în sediul fostei primării din Șoșdea, unde dascălii au pus mult suflet, pentru a face un loc frumos pentru cei mici. Dovadă că omul sfințește locul, ne spune doamna Lucia Angelica Muțulescu, profesor pentru învățământul preșcolar la grădinița din Șoșdea, educatoare apreciată și iubită de comunitate.

Doamna profesor, ați fost director adjunct la Școala din Măureni, sunteți de 23 de ani în învățământ, iar acum sunteți educatoare la grădinița din Șoșdea. Știm că aici se fac eforturi pentru o grădiniță nouă...

► Da, ne bucurăm foarte mult și o așteptăm cu nerăbdare, pentru că la Șoșdea nu există, de fapt, grădiniță, iar noi funcționăm în spațiul vechii primării. Dar vă invit să vedeți ce am reușit, e o grădiniță pe care am încercat să o facem frumoasă, cu picturi pe pereți, care să îi facă mai vii, cu mobilier primit din donații, și într-adevăr domnul primar ne-a ajutat foarte mult. Cum spunea și Lucian Blaga - veșnicia s-a născut la sat.

Se dorește o grădiniță nouă și la Măureni, și se fac eforturi pentru a le oferi celor mici tot suportul.

► Este normal să fie așa, pentru că ei sunt viitorul țării, iar domnul primar, fiind cadru

didactic, chiar pune bază pe acest lucru și investește în copii, ca să spunem așa.

Pentru că ați vorbit de noile generații, doresc să vă întreb cum au terminat anul micuții? Avem copii valoroși în comuna Măureni?

► Desigur că sunt copii valoroși și la Măureni, și la Șoșdea. Însă, în funcție și de posibilitățile părinților și viziunea lor de îndrumare, pentru că unii vor să învețe o meserie - nu că nu ar fi capabili să urmeze un liceu, asta nu înseamnă că nu sunt copii buni. De exemplu, anul acesta avem o fată de la Măureni care din toamnă va urma cursurile Liceului pedagogic Carmen Sylva din Timișoara. Este o mândrie pentru noi. Apoi, sunt copii care de-a lungul vremii s-au remarcat, au terminat licee bune, apoi facultăți de prestigiu și astăzi sunt oameni care ne fac cinste.

Uitându-ne la cum arată societatea de azi, mai au copiii exemple frumoase de urmat?

► Cu siguranță, da. Chiar dacă în fiecare ramură există goluri, curențe, cum se întâmplă și în învățământ, au modele încă. Poate pentru mulți acestea sunt părinții, pentru că, înainte de toate, din familie pornește forma-

rea copiilor, iar în al doilea rând, poate chiar omul de la catedră să fie un exemplu pentru ei. Consider că aceasta este datoria noastră cea mai importantă, să fim un model de urmat pentru elevii noștri.

După 23 de ani de învățământ, cum priviți copiii de atunci față de aceștia de azi? Vorbim de aceleași calități sau s-au schimbat lucrurile?

► Pe vremuri copiii erau mult mai ascultători, mai toleranți cu colegii lor, iar cei de astăzi sunt mai plini de personalitate, bine dezvoltată de la vârste fragede. Nu e un lucru rău, dimpotrivă, este chiar un atu. Însă, problema se pune când se depășește limita, ducând la lipsa de respect față de profesori, de exemplu.

Administrația locală face eforturi pentru ca școlile să îndeplinească toate condițiile benefice procesului de educație, în localitate sunt lucrări de îmbunătățire a condițiilor de trai, s-a făcut și o minipiață. Și vorbim de o conducere tânără a Primăriei Măureni, care nu uită niciodată să mulțumească locuitorilor, pentru că sunt o comunitate unită.

► Dacă ai o mână bună, un lider potrivit care să adune comunitatea, se pot face multe. Întotdeauna unde sunt mai mulți rezultate se văd mai repede. Și eu aș da tot pe mâna tinerilor, pentru că au alte viziuni. Am văzut aceste lucruri la băiatul meu de 26 de ani. Am învățat multe de la el, am înțeles lupta pe care o duce, și are dreptatea lui. Așadar, este foarte important să avem oameni tineri în funcțiile publice, pentru că găsec mai ușor soluții, iar conducerea Primăriei Măureni ne-a demonstrat acest lucru și se bucură de toată încrederea noastră.

AVEM NEVOIE DE SPRIJIN FINANCIAR PENTRU A FACE FAȚĂ PERIOADEI URMĂTOARE!

BRIAN FILIMON, PRIMARUL COMUNEI MĂURENI

Administrația locală din Măureni continuă proiectele de modernizare a comunei, pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale locuitorilor. Cel mai important este proiectul în valoare de de 8,8 milioane de lei, care prevede asfaltarea a circa 9 kilometri de străzi, atât din Măureni, cât și din satul aparținător Șoșdea. „Încercăm să facem cât mai multe lucruri bune pentru a putea avea condiții de trai normale, așa cum trebuie să fie într-o societate modernă. E nevoie de multă răbdare și solidaritate - doar împreună putem reuși și cred cu tărie că se pot face lucruri și demersuri posibile pentru a aduce comunitatea la rangul la care ne dorim”, explică Primarul Brian Filimon. Potrivit acestuia, comunele din Caraș-Severin se

confruntă cu mari probleme financiare în această perioadă, iar multe primării abia mai pot plăti salariile angajaților. Și comuna Măureni face față cu greu cheltuielilor, fapt pentru care primarul face apel la susținere financiară. „Majorarea salariilor ne-a pus în dificultate, mai ales că avem și multe cheltuieli cu proiectele începute. Am înțeles că până în 10 august vom avea o rectificare bugetară și sunt promisiuni că vom primi sprijin ca să trecem de această perioadă dificilă, prin care trec mai toate primăriile din județul nostru, pentru că nu stăm atât de bine economic, precum Timișul, de exemplu. De aceea fac un apel pe această cale, avem nevoie de ajutor financiar pentru a face față perioadei următoare!”

Cât despre stadiul proiectelor demarate în comună, edilul dă asigurări că lucrările sunt în grafic și se continuă eforturile de schimbare în bine pentru comunitate. O bucurie mare va fi finalizarea noii biserici din Măureni, care, speră administrația locală, ar putea fi inaugurată în

preajma Crăciunului. Lucrările avansează greu tot din lipsa fondurilor, având în vedere că proiectul nu este sprijinit financiar de către Ministerul Cultelor, fiind susținut deseori prin donații din partea locuitorilor comunei și din bugetul local.

Faptul că la Măureni este o comunitate unită este dovedit și de prezența cetățenilor în cadrul activităților de voluntariat organizate de administrația locală. „Zilele următoare vom organiza noi acțiuni de voluntariat, atât la Șoșdea, cât și la Măureni, unde invit să ia parte cât mai mulți locuitori ai comunei. Obişnuim să mergem și să facem ce e nevoie pe raza localităților, fie că vorbim de curățenie stradală, în cimitire sau alte obiective, fie că ajutăm la diverse lucrări. E un apel la spirit civic, solidaritate și responsabilitate, iar eu cred că în comuna noastră avem oameni dispuși să ajute, și le mulțumim pentru că răspund pozitiv apelului nostru”, a mai spus primarul Brian Filimon.

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

SE SIMTE CĂ AICI, ODATA, CÂNDVA, A FOST UN IMPERIU

Când ieșea din „tărâmurile” natale pentru a pătrunde în locuri noi, medievalul făcea descoperiri; omul Renașterii a văzut în călătorie posibilitatea cercetării unor alte realități și a dorit să cuprindă cât mai multe cu privirea, ca Petrarca care în acest scop s-a suit pe un munte, gest necugetat în ochii unui medieval. Din secolul XVII și până azi, drumurile s-au îndesit și s-au încrucișat tot mai frecvent, până ce călătoria s-a transformat în turism. Iar turiști, mulți la număr, veniți din multe județe ale țării și din străinătate, s-au așezat în zilele de de 3 și 4 august 2018, în valea frumoasă din apropierea reședinței nobiliare din Bulci a ilustrei familii Mocioni. Satul, aflat la câteva sute de metri de râul Mureș, a fost numit astfel în amintirea episcopului Bulcsu, cel care a refăcut clădirea mănăstirii din sat, după arderea ei de către tătari.

Cele două zile, de început a lunii august, marchează cea de-a zecea ediție a singurului festival „flower power” din județul Arad ajuns la ediția a X-a!

Spectatorii vor avea prilejul să admire pe scenă nume „grele” din lumea folkului și a rockului autohton: solistul Călin Pop de la Celelalte Cuvinte, Adrian Ivanițchi, Mircea Vintilă, Mircea Baniciu & Band (Teo Boar & Vladi Cnejevici), Marius Bațu, Daniel Julean, Nelu Pitic & Trupa de Serviciu, Mircea Bodolan, Didina Curea, Monica Cojocaru & Gillbert Ghicolescu, Maria Gheorghiu, Felix, Dinu Olărașu, Jul Baldovin, Florian Jianu, Noni Groove, Trupa06, Raul Nica și tânărul Arthur, pe care l-ați putut vedea la „Vocea României Junior”. Pe scurt, toată floarea cea vestită a muzicii folk românești.

Cu o zi înainte de începerea festivalului, împreună cu un om iubit prin aceste părți, Vasile Todî, am pornit spre Bulci. Frunzele ostenite ale pădurilor prin care am trecut venind dinspre Lipova, miroseau, încă, a vară. La intrarea în satul reședință de vară al folkului românesc, îl întâlnim pe domnul Ladislau Heleport, amfitrionul, organizatorul și sufletul tuturor celor zece ediții de până acum. Ladislau Heleport, deține și demnitatea de viceprimar al primăriei comunei Bata, cea care patronează această sărbătoare a spiritului. Bun prieten al colegului meu Vasile Todî, domnul viceprimar acceptă să-mi răspundă la câteva întrebări. Pornesc reportofonul:

- Domnule **Ladislau Heleport**, cunosc bine efortul pe care îl presupune organizarea unei asemenea manifestări, de o astfel de anvergură, din acest motiv aș dori să aflu ce așteptați, odată ajuns la capătul pregătirilor.

- Aștept să avem de la Bunul Dumnezeu, timp frumos.

- Și public...

- Domnișoară Roxana, public vom avea, s-au anunțat de ceva vreme, mulți, foarte mulți oameni care doresc să fie prezenți, atât din țară cât și din străi-

nătate. Sunt convins că vom avea un public numeros.

- Vă doresc, domnule viceprimar, o desfășurare demnă de cea de-a X-a ediție.

- Vă mulțumesc și vă aștept, alături de domnul Vasile Todî, să ne fiți oaspete în ambele zile ale festivalului.

Ne despărțim de organizatorul extrem de sollicitat telefonic și nu numai, îndreptându-ne spre locul unde se fac ultimele pregătiri. Un loc plin de frumusețe, aflat în coasta parcului nobiliar al familiei Mocioni.

*

Revenind la primele ore ale zilei de 3 august, remarc cu nedisimulată surprindere, numărul mare de oameni, veniți cu mult înaintea mea. Unii cu rulote, alții cu corturi, în marea lor majoritate din județele țării. Mai remarc câteva mașini din Germania din Ungaria și din Serbia. Carevasăzică, la Bulci, prin prezența spectatorilor, festivalul capătă dimensiuni internaționale. La ora începerii, cred că putem vorbi de câteva mii de spectatori. Domnul Ladislau Heleport nu s-a înșelat. La câțiva pași de mine, Vasile Todî se îmbrățișează cu o legendă a

Domnul Ladislau Heleport - în tricou alb - organizatorul inimos al acestui festival ajuns la cea de-a X-a ediție, în timpul conferinței de presă.

muzicii românești: **Mircea Baniciu**. Un artist plin de tinerețe și voce bună. Mă prezintă...

- Cum se arată, în acest an, festivalul?

- Draga mea, sincer, îl văd mai frumos decât anii trecuți, cu un public mult mai numeros iar din punctul de vedere al organizării, la fel ca în anii trecuți, este pregătit ireproșabil. Știi, în acest an, am acordat o atenție aparte acestui loc. Fapt pentru care te asigur că sunt încântat să văd grija cu care sunt lucrate câmpurile, nu mai vorbesc de drumuri care sunt impecabile, plutești pe ele. Domnișoară, parcă sunt în altă țară. Și te rog să consemnezi condițiile excepționale de cazare, oferite de gazde. Sincer îmi pare rău că în zori trebuie să mă întorc la București.

- Atunci mai rămâneți!

- Cu drag aș rămâne dar mâine am un alt spectacol la București.

- Vă doresc succes!

- Îți mulțumesc și te rog să nu uiți, când mă întorc la Timișoara, să-i amintești lui Vasile să o roage pe colega mea Elena Jurjescu, soția lui, să-mi pregătească o plăcintă aromată cu urzici și „pipiriță țărâhărită”. Știi ce sunt?

- Nu.

- Ardei grași pregătiți după o rețetă tradițională a machedonilor. Un deliciu!

Opresc reportofonul pregătindu-mă pentru recitalul acestui om pe care privindu-l pe scenă, îmi amintește că tinerețea, la acest artist, este ca un soare care-și prelungește răsăritul.

*

E ziua a doua și în drumul spre Bulci, admir și eu tarlalele îngrijite, deasupra lor aerul freacă, albă-

trindu-se în depărtare astfel încât era cu neputință să disting unde se despărțea câmpul de văzduh, unde verdele se topea în albastru și invers. În valea fostei reședințe nobiliare, numărul celor veniți la singurul festival flower-power din țară, a crescut. Sunt mai bine de două mii de oameni și asta nu pentru că intrarea ar fi gratuită. Și, dacă tot am scris de „Flower Power”, în această lună se împlinesc 49 de ani de când a debutat unul dintre cele mai mari festivaluri de muzică din lume „Woodstock”.

Ne facem cărare printre cei veniți, îndreptându-ne spre locul rezervat artiștilor. Înainte de a porni spre Bulci, i-am spus colegului meu că îmi doresc să-l cunosc pe **Marius Bațu**. Și el mi-a îndeplinit dorința!

- Maestre Marius Bațu, ce vă pare mai important la această ediție a festivalului?

- Cel mai important mi se pare faptul că există continuitate în a face lucruri bune. Acesta mi se pare lucru cel mai important, împlinit cu sprijinul oamenilor de aici, care dovedesc că au aplecare pentru toate lucrurile de valoare și le pun în practică.

- E perceput altfel actul artistic în Banatul istoric decât în celelate așezări românești?

- N-aș vrea să măhnesc pe nimeni, dar actul cultural ține de oamenii care respectă cultura.

- Mulțumit de reacția numerosului public prezent în acest an la această splendidă sărbătoare a muzicii folk?

- Da, un public extreme de receptiv la ceea ce am numit mai devreme act cultural.

- Cum ați fost primit de oamenii Țării Banatului?

- Ei, aici se simte că aici, odată, cândva, a fost un imperiu. Se simte și se vede, se vede mergând pe stradă după felul în care oamenii îți dau „bună ziua”, cu toate că nu te cunosc, iar tu, la rândul tău, va trebui să faci la fel, fie că ești sudist sau nordist.

- Maestre Marius Bațu, cu ce impresie plecați la cea de-a X-a ediție a acestui festival?

- Cu o impresie excelentă, mă simt legat de oamenii de aici cu care m-am împrietenit de-a lungul acestor ediții, oameni care mă primesc mereu așa cum se cuvine.

- De dragul colegului meu Vasile Todî, aromân de-al dumneavoastră, vă reamintesc că venind la Bulci, de atâția ani, ați călcat un pământ cunoscut strămoșilor dumneavoastră machedoni.

- Da, este adevărat, dar vezi dumneata domnișoară Roxana, și eu la rândul meu îți reamintesc că aici în Banat, alături de familia Mocioni, mai sunt numeroase nume sonore de oameni de-ai noștri, aromâni, care au făcut mult bine țării în care trăim.

- Domnule Marius Bațu, vă mulțumesc.

- Asemenea!

S-a înnoptat, pornim spre casă pe același drum pe care de zece ani, aici la Bulci se scrie cea mai frumoasă pagină din cartea de istorie a muzicii folk.

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

În următorii doi ani Biledul va avea o sală modernă de sport

Cristian DAVID - primarul comunei Biled

Turiști puțini?

► Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, da, mai puțini.

O explicație?

► În primul rând, transportul tot mai îngreunat pe calea ferată, iar cel rutier, se face pe porțiuni mici de autostradă. Vezi, Roxana, o autostradă întinsă din Arad până la Constanța, ar fi etrem de benefică turismului estival.

În ce zile comuna dumneavoastră așteaptă un număr mare de oameni?

► În zilele de 25 și 26 august, când vom sărbători „Zilele comunei Biled”, o manifestare cu tradiție în comuna noastră, la care, deja, și-au anunțat prezența foști locuitori ai comunei stabiliți cu ani în urmă în Germania, dar și oaspeți din țară și din țările vecine.

La rândul dumneavoastră, ați fost mereu bine primit în Germania, ori de câte ori ați condus delegații ale comunității bilezene.

► Da, mereu am simțit la foștii noștri consăteni, emoția și bucuria revederii.

Priorități administrative?

► O sală de sport în comuna Biled. O serioasă prioritate vom acorda construirii unei săli de sport în comuna noastră. Dealtfel avem depus proiectul în acest sens. În următorii doi ani Biledul va avea o sală modernă de sport.

Vă mulțumesc domnule primar pentru întrevvedere.

► Și eu îți mulțumesc Roxana, dorind să ne revedem la „Zilele comunei Biled”.

De cu zori pornesc spre Biled, pe ceea ce odată era numită „șoseaua milionarilor”, drum care demult a inspirat cu acest titlu un volum semnat de scriitorul Petru Vintilă. La Biled ajung repede, e ora de început de program și înțeleg că domnul primar este demult în sediul primăriei. Îl întâlnesc

și dialogul se înfiripă de la sine.

Domnule primar, voi încerca să determin, prin întrebările pe care vi le voi adresa, alte răspunsuri decât cele pe care cititorul le-ar putea găsi în alte interviuri. De acord?

► Cu plăcere.

Vă văd într-o poză aflată în biroul dumneavoastră, alături de o personalitate a fotbalului românesc: Ionuț Lupescu. Regrețați înfrângerea sa pentru funcția de președinte al Federației Române de Fotbal?

► Da, poza aceea este făcută la una din întâlnirile „Asociației Primarilor din Banatul Istoric” ținută la Reșița. Revenind la întrebare, eu cred că medicul trebuie să facă medicină, agronomul agricultură, șoferul să-și facă meseria de șofer și sportivul de performanță, fotbalistul, în cazul nostru, lăsat să se ocupe de fotbal. Așfel îl doream și îl vedeam pe acest mare fotbalist în fruntea federației noastre. Ales fiind, cred eu, Ionuț Lupescu avea mai multe soluții și o cu totul o altă prestanță în relația cu forurile europene de re-

sort. Dar...

Dacă tot ne poartă dialogul nostru în universul sportiv, îmi doresc să aflu de la dumneavoastră câteva nume de slujitori ai diverselor ramuri sportive care v-au încântat cu evoluțiile lor?

► Gheorghe Hagi, Nadia Comăneci, Simona Halep, Ilie Năstase.

Vă mulțumesc. Când plecați în concediu?

► Am fost câteva zile, cinci la număr, pe litoralul românesc...

Mulțumit?

► Dragă Roxana, în acest domeniu al turismului, la noi cel puțin, mai este mult de lucrat. Și și mai mult de promovat. Salut cu bucurie efortul Prințului Charles de Wales moștenitor al tronului Regatului Unit, pentru felul neobosit de a promova o splendidă parte a României, dar pe lângă efortul său trebuie ca și noi să dobândim știința de a ne promova atractiv avuția naturală și nu numai.

Fără a aduce o critică omologilor dumneavoastră dobrogeni, cum sunt orașelele litoralului românesc.

► Neîngrijite. Sigur, nu voi aduce critici administrațiilor locale, în schimb și spun asta cu mare sinceritate, îmi place cum începe să arate Bucureștiul.

Dacă ați fi edilul Constanței, care este prima lucrare cu care v-ați începe activitatea?

► Interesantă întrebare! Răspunsul, fără a sta pe gânduri este Cazinoul, emblema, nu numai a Constanței, ci a Dobrogeii întregi. Apoi faleza și plaja pe toată lungimea ei.

Rubrica elevilor

Dragi elevi ai comunei Biled, în scurtul timp rămas din vacanța de vară, vă invit să citiți o frumoasă poezie scrisă de Alexandru A. Philippide, despre care Mircea Cărtărescu spunea că: „Alexandru Philippide este un poet al melancoliei, al scufundării-n cultură și-n trecut. Nevoia sa de-a coborî în trecut, pe urmele scriitorilor dragi sie, de-a vorbi cu vocea lor, de-a trăi în epoci îndepărtate, nu în istorie, ci-n lumina artificială și fantastică a stilului celor vechi, ne face să trecem peste destule versuri strâmbe și exprimări pedestre ca să găsim în scrisul său câteva gеме de nostalgie pură. [...]

Să strălucească Ion Barbu cu jocurile sale secunde, să stoarcă Arghezi poezie «din bube, mucigaiuri și noroi». În ceea ce-l privește, miza sa va fi-ntotdeauna eterna poezie, poezia cu P mare, aceeași în toate epocile, căci nu aparține de niciuna.”

Priveliște

Amiaza chiuie-n văzduh,
Lovind în talgere de soare,
Și păsări bete de zăduh
Se trag în umbra, la răcoare.

Adie-n plopi tremurători
Vioara vântului de vară.

Cu trandafiri agățători
Se-aplecă zidul în afară.

Se vede peste zidul scund
Huceagul de-aluniș și mure,
Pârâu-n vale, iar în fund
Un deal cu pâlcuri de pădure.

A fost cândva pe-aici un schit,
Dar a rămas doar o chilie,
Cu-acoperișul învechit
Și-o cruce strâmbă-n bălărie.

DE-ALE CURȚILOR REGALE

„CĂSĂTORIA DE STÂNȚA”

Pentru membrii familiilor regale, căsătoria a însemnat cel mai adesea obligație și foarte rar iubire.

Cu toate acestea, s-a întâmplat ca un prinț să se îndrăgostească de o femeie considerată nepotrivită să devină soția viitorului rege. Așa a apărut căsătoria morganatică. Termenul provine dintr-o sintagmă latină și înseamnă „căsătorie pe baza darului

de dimineață”: mireasa nu are dreptul decât la dota primită în dimineața nunții. Nu are dreptul la titlul, blazonul sau averea soțului și nu poate moșteni nici măcar copiii. Aceste căsătorii se mai numesc „căsătorii de stânga” pentru că mireasa stă în stânga mirelui și nu în dreapta, cum este obiceiul.

Cea mai celebra căsătorie morganatică a timpurilor moderne a fost cea din 1900 între arhiducele

Franz Ferdinand, moștenitorul tronului Imperiului Austro-Ungar și contesa Sofia Chotek. Contesei i se reamintea frecvent rangul ei inferior, nu îi era îngăduit să intre în încăperi o dată cu soțul ei și nici nu stătea lângă el la ceremonii oficiale. Au fost împreună însă în altă împrejurare notabilă, la 28 iunie 1914, la Sarajevo. Gloanțele care i-au ucis au fost împușcăturile care au declanșat Primul Război Mondial.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ANTON KRATZER ESTE ȘI VA RĂMÂNE O PERSONALITATE DE SEAMĂ A ORAȘULUI NOSTRU!

PETRU ROMAN, PRIMARUL ORAȘULUI DETA

Deta a fost în mare sărbătoare, de Zilele orașului. Timp de trei zile, Parcul Anton Kratzer a fost neîncăpător. În fiecare an, cu această ocazie, edilul Petru Roman reamintește de importanța pe care Anton Kratzer a avut-o pentru orașul pe care îl administrează și motivul pentru care, în urmă cu un an, chiar de Zilele Detei, s-a hotărât dezvelirea unui bust al acestuia în parcul care îi poartă numele. „Anton Kratzer a cedat pădurea pe care a transformat-o într-un frumos parc cu alei și zonă de promenadă, parc pregătit pentru fiul său bolnav care, din păcate, a decedat înainte de a se putea

bucura de investiția tatălui. Iată că acum, după mai bine de 100 de ani, mii de locuitori ai orașului nostru, generații întregi de oameni născuți în Deta au beneficiat de parcul deosebit, care a devenit nu doar plămânul orașului, ci și inima culturală a

acestuia. Am decis să marcăm gestul generos al lui Anton Kratzer ridicând în parc un bust al fondatorului său. Este felul în care noi, ca și comunitate, ne arătăm respectul și recunoștința față de omul care ne-a oferit o moștenire peste timp. Anton Kratzer este și va rămâne o personalitate de seamă a orașului nostru. Este un exemplu pentru felul în care o persoană care nu s-a născut în această comunitate a știut să se implice și să ajute localitatea de care nu îl legau rădăcini familiale. Deta mai are astfel de personalități care merită gândurile noastre bune și care sunt poate mai puțin cunoscute. Vreau ca în anii următori să continuăm acest ciclu de dezveliri de statui și cu alte personalități ale orașului nostru, pentru ca generațiile care vin după noi să poată vedea și înțelege mai bine că trăiesc într-un oraș cu istorie și că fac parte dintr-o comunitate cu tradiții”, explica primarul Petru Roman, într-un editorial publicat în Monitorul Primăriei Deta.

DETA, ÎN MARE SĂRBĂTOARE, DE ZILELE ORAȘULUI

În perioada 27-29 iulie, în parcul Anton Kratzer, a avut loc cea de-a noua ediție a Zilelor Orașului Deta, care a adus spectacole pentru toate vârstele și toate gusturile, cu artiști consacrați, multă muzică și dans. Evenimentul organizat Primăria orașului Deta și Consiliul local Deta a început, vineri, ora 16.30, cu primirea invitațiilor și Parada portului popular, condusă de Fanfara „Mihai Eminescu” din Coștei, Serbia, la care au participat artiști din toate ansamblurile de dansuri populare ale Centrului Cultural Deta, dar și interpreți valoroși din țară. Ca în fiecare an, alaiul s-a deplasat pe platoul special amenajat din Parcul Anton Kratzer. După ridicarea drapelului și intonarea Imnului de Stat al României, primarul Petru Roman a salutat oaspeții și a spus câteva cuvinte despre delegațiile venite din localitățile înfrățite sau cu care Deta are o foarte bună colaborare, mulțumind pentru prezența reprezentanților principalelor instituții din oraș, dar și publicului nerăbdător să se bucure de spectacol și de recitalurile artiștilor invitați la Zilele orașului Deta. Un moment inedit în cadrul celei de-a noua ediții a Zilelor Orașului a fost dezvelirea bustului „Re-

gelui Ferdinand I”, moment urmat de oferirea de diplome de mulțumire pentru activitatea culturală sau diplome de excelență oferite persoanelor care și-au adus contribuția de-a lungul timpului în promovarea actului cultural și sportiv, premiați fiind și elevii cu rezultate foarte bune la învățătură, alături de cadrele didactice coordonatoare.

Programul de vineri a fost dedicat în întregime iubitorilor de folclor, cu participarea artiștilor Liliana Laichici, Carmen Popovici Dumbravă, Alina Trastău, Bebe Dragomir și Ansamblul de dansuri populare românești al Centrului Cultural Deta, Ansamblul de dansuri populare bulgărești – „Brest” din Breștea, Ansamblul de dansuri populare germane – „Edelweiss” din Deta, Ansamblul de dansuri populare maghiare – „Margaretta” din Deta și Ansamblul de dansuri populare sârbești – „Sveti Nikola” din Deta. A doua zi de petrecere, sâmbătă, pe scena din parcul orașului au urcat cei de la Chromatik Voice, Corul maghiar „Galaj” Deta, Corul Centrului Cultural al orașului Deta, Corul maghiar „Borostyan”, Bordany, Ungaria, Ansamblul „Bratstva”, Plandiște, Serbia, Societatea Cultural Artistică Mihai Eminescu, Coștei,

Serbia, KUD Dr. Tihomir Ostojić, Ostojičevo, Comuna Čoka, Serbia, KUD „Laza Nančić”, Vârșeț, Serbia, dar și artiști consacrați, precum Mircea Rusu, Apocalips, Dj Rynno & Sylvia și Connect-R & Band. Cea de-a treia și ultima zi a sărbătorii orașului a început la ora 10 dimineața cu Crosul orașului Deta, - ediția a VIII-a, iar de la ora 17.30, Grădinița Deta a bucurat asistența cu un program artistic pus în scenă de micuți, urmat de dansuri sportive și dansurile ansamblurilor populare românești, nemțești și sârbești. Tot pentru copii, a fost oferit teatru de păpuși, cu povestea Masha și ursul, iar Rapsozii profesioniști din Deta au oferit celor prezenți momente frumoase, alături de Ansamblul „Veselia” din Glogonj-Serbia. Un concert deosebit, mult așteptat de tineri, de această dată, a fost cel oferit de către artiștii Oana Radu, Cristian Fodor, Alexandra Ungureanu și Andreea Bănică. La fel ca în fiecare an, Zilele Orașului Deta s-au încheiat abia după miezul nopții și după mult joc și voie bună, fiind încheiate cu un frumos foc de artificii, la miezul nopții.

VACANȚĂ ÎNCĂRCATĂ DE ACTIVITĂȚI LA LICEUL DIN DETA

Prof. CRISTINA VĂLCEA

Luna iulie este, în general, dedicată vacanței. Școlarii mici vizitează locurile preferate, citesc cărți interesante și caută diverse modalități de recreere. Elevii din clase terminale însă au o perioadă mai agitată. Unii dintre ei se înscriu la liceu, alții, la facultate, iar ceilalți își dovedesc competențele prin susținerea unor examene.

În școala noastră au avut loc, în această lună, câteva activități notabile. Mai întâi se poate spune că în perioada 10-13 iulie, respectiv în data de 27 iulie elevii s-au înscris pentru a doua oară la Examenul de Bacalaureat. Ei își vor dovedi cunoștințele acumulate și competențele dezvoltate de-a lungul liceului în domenii precum istorie, geografie, matematică, limba română sau biolo-

gie.

În 23 iulie s-a desfășurat Examenul de Certificare a Competențelor Profesionale (nivel III), unde au participat 24 de elevi ce au calificare tâmplar universal și 25 de elevi calificați drept confecționer articole din piele și înlocuitori. Elevii au susținut o probă practică și una orală în fața unei comisii formată din evaluatori externi (reprezentanți ai unei firme și ai unui alt liceu de profil).

De asemenea, au fost afișate rezultatele reparitizării în licee a elevilor de clasa a VIII-a. Școala noastră a avut 28 de locuri disponibile pentru specializarea filologie, 28 de locuri pentru specializarea matematică-informatică și 28 de locuri pentru specializarea tehnician în activități economice.

Deși această lună a fost destul de agitată, în li-

ceul nostru având loc diverse activități, copiii s-au bucurat de vremea bună și de zilele libere. Le urăm în continuare „Vacanță plăcută!”, multe zile însoțite și să se reîntoarcă la școală cu forțe noi.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ADA MAXIM

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Banatul este un jurnal de informare perfect

Viorel TURȚĂ – Secretar al primăriei Topolovățu Mare

Din anii prunciei mele cărășene, am fost fermecat de imajul de lângă sat. Liniștea care îl stăpânea la ceasul amiezii mă fascina mereu. Tot astfel m-am simțit și azi, chiar dacă la volanul mașinii, pe drumul ce duce spre comuna Topolovățu Mare. În apropiere, câmpurile mănoase ale Banatului. Am oprit, imaginându-mi, preț de o clipă privindu-le, cum, nu demult, oamenii harnici ai locului, ridicau în furci snopii grei de grâu, legați cu funii de volbură trandafir, sau cum, urcați pe secerătoare, zvrăleau cu repeziciune, de sub aripile țăcănitore, palele de orz. Am pornit mai departe, până în dreptul primăriei. La coborâre, țiglele ruginii de pe acoperișurile caselor aveau o licărire caldă și ștearsă în soarele amiezii. În biroul domnului secretar, plăcută răcoare.

Domnule secretar, cu ceva timp în urmă, ați fi putut fi întâlnit ca dascăl, vă plac copiii?

▶ Foarte mult. Dovadă că recent aici în comuna unde mă aflu ca secretar al primăriei, alături de domnul profesor Ovidiu Doța, primarul

comunei, vom pune baza unei echipe de handbal. Echipă care va evolua în cadrul „Asociației Sportive Topolovățu Mare”.

Iubiți copiii, și îndrăgiți și această ramură sportivă.

▶ Da, am și jucat handbal, handbal de performanță. Dealtfel, această parte a țării, numită Transilvania, a dat cei mai mari jucători ai României, nu întâmplător un sibian, profesorul de educație fizică Wilhelm Binder (care a predat la școli din Sibiu între 1910-1948) a introdus handbalul în Sibiu.

Pot să vă întreb, dacă tot vorbim despre handbal, care a fost handbalistul care va impresiona prin evoluția sa de-a lungul carierei?

▶ Alexandru Buligan.

Acest mare jucător, absolvent al Facultății de Electrotehnică din Timișoara, a făcut odată o afirmație tristă: «Poate par lipsit de respect – spunea marele portar - dar mi-aș fi dorit să mă fi născut în altă țară!» De ținut minte!

▶ Da, tristă remarcă a unuia din cei mai mari portari pe care i-a avut România la handbal.

Generația de aur?

▶ Cea a lui Gațu și Gruia. O generație ieșită din comun și este regretabil că la ora actuală nu știm să respectăm asemenea valori. Sportivi

care au făcut cinste culorilor naționale.

Domnule secretar, nu v-am întrebat niciodată, dar niciodată nu este prea târziu pentru a vă întreba cum vedeți prezența, în peisajul tot mai sărac al publicisticii românești, a jurnalului interregional „Banatul”?

▶ Repet, dacă tot m-ai întrebat, ceea ce spun deseori colegilor: „Banatul este un jurnal de informare perfect”. Apreciez, lecturându-l, atât calitatea cât și corectitudinea informațiilor precum și modul succint în care sunt ele redactate. Și alături de acele informații, găsesc cu plăcere în paginile sale, bine alese, materiale de cultură. Și un amănunt esențial...

M-ați făcut curioasă.

▶ Datorită caracterului său interregional, cititorul, oricine ar fi el, poate lua contact cu un număr mare de localități, acest jurnal, unic în felul său, te plimbă prin atâtea așezări, fie ele orașe, comune, ori sate, cu date, pe care nu le întâlnești în altă parte, despre acele locuri. Nu de puține ori, acest jurnal stârnește o civilizație și beneficiază concurență între administrații.

Domnule secretar vă mulțumesc pentru amabilitate.

▶ Și eu îți mulțumesc Roxana.

ARC PESTE TIMP! PRIMA PROMOȚIE ROMÂNEASCĂ A ȘCOLII DIN IOSIFALĂU S-A REUNIT DUPĂ MAI BINE DE 50 DE ANI

LEONTIN TÂRZIU

După mai bine de jumătate de secol, într-un localitate din apropiere de Lugoj, în urmă cu câteva zile, a avut loc un eveniment cu o puternică încărcătură emoțională.

Clopoțelul a sunat din nou pentru generația absolvenților primelor generații de școală generală (clasele I-VIII) cu predare în limba română, promoțiile 1964-1965 și 1965-1966, din Iosifalău, localitate cu populație majoritară germană (șvabi). Ideea reîntâlnirii a venit în urma publicării în Germania, de către o fostă absolventă stabilită în țara lui Goethe (ca ma-

horitatea absolvenților), a unui articol intitulat: „Iosifalău quo vadis” (traducere – Iosifalău încotro?).

Cu ajutorul rețelelor de socializare și a internetului, articolul a trezit, în scurt timp, amintiri și nostalgii ale vremurilor de altădată și a avut un puternic ecou și în România, foștii elevi hotărând să organizeze o întâlnire festivă împreună cu profesorii care i-au îndrumat în anii tinereții.

„Inițial am vrut să ne întâlnim la școală, la ora de dirigiență și apoi la o masă festivă la un restaurant din Timișoara. Dar o colegă a venit cu ideea să ne întâlnim chiar în căminul cultural, în care s-au desfășurat toate evenimentele importante din copilăria și adolescența noastră: carnavaluri, banchete, kirchweih (chirvai). Inițiativa a fost sprijinită de fostul diriginte (din clasa a VIII-a), profesorul Gheorghe Maranescu, de foștii colegi din Germania, Katharina Szamoru și Karl Schaff, precum și de Gheorghe Coșleba, consilierul local al comunei Topolovăț, de care aparține Iosifalău”, a precizat profesoara Aurelia Onae, cea care s-a ocupat de organizarea orei de dirigiență și agapei festive.

„Când am demarat acțiunea am fost puțin sceptică. Nu eram convinsă că majoritatea foștilor colegi sunt dornici de o asemenea revedere, mai ales cei din Germania. Surpriza a fost maximă când au sunat colegii din Germania și au mărturisit că toți sunt de acord să vină, cu excepția celor cu probleme de sănătate. Evenimentul a avut o întâlnire emoțională fantastică, o dorință extraordinară de revedere. Cei din Germania și-au luat bilete încă din luna ianuarie. O puternică dorință de revedere a fost și din partea dascălilor. Se poate spune că s-a plâns mai mult decât s-a râs și toți au afirmat că școala și cunoștințele primite în acea perioadă i-au ajutat foarte mult, mai târziu, în viață. Surpriza a fost că la întâlnire a fost prezentă și învățătoarea Nicoleta Bucovan, aflată la o vârstă respectabilă, care i-a fost dascăl dirigintelui Gheorghe Mara-

nescu”, a descris câteva din momentele cele mai emoționante, profesoara Aurelia Onae.

Prezența la întâlnire a fost de 90%, dintre cei în viață (13 fiind decedați, din ambele generații).

În cele două promoții au învățat 57 de elevi. Mulți dintre aceștia au îmbrățișat meserii onorabile precum cea de profesor, inginer, muzician (unul dintre absolvenți a fost angajat al Filarmonicii din Frankfurt), muzeograf, artist, designer vestimentar, iar unii, mai întreprinzători au ajuns patroni în Germania.

(Sursa: „Redeșteptarea”)

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Mulțumesc domnului Jitu Bojin, președintele Asociației Primarilor din Banatul Istoric

Ioan Cristian CARDAȘ - Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

Ca de fiecare dată când mă întorc de la Reșița, îmi rezerv timp pentru un scurt popas, într-unul din satele comunei Victor Vlad Delamarina. De această dată am zăbovit mai mult la Herendești, acolo unde în văzduhul umed se simțeau miresmele tulburătoare ale verii: răsuflul pământului era amărui, iar iarba tunsă avea un miros tare, îmbătător, proaspăt. În miezul zilei stăruia deasupra satului o liniște blândă. Peste câmpuri tremura și luneca mirajul înfiripat de căldură. Deodată m-am auzit strigată și instinctiv am pornit reportofonul...

Domnule primar, ce surpriză!
▶ Mie-mi spui? Roxana, să te întâlnesc aici, sincer nu mă așteptam, chiar bați cu piciorul toate așezările Banatului?
Ei, cu piciorul, cu mașina și nu chiar pe toate că nu am vreme, dar pe cele care se regăsesc în jurnalele Uniunii, da și le vizitez cu plăcere.
▶ Ce ai consemnat până acum?
Încă adun, dar așa la prima vedere, văd că sunteți omul care își onorează promisiunile și an-

gajamentele și când spun asta privesc spre Căminul Cultural din Herendești, unde ne și aflăm.

▶ Aici am ajuns, după cum vezi, la finalizarea lucrărilor și dacă mergem în localitatea Petroasa Mare vei vedea cum decurg lucrurile la terenul de sport pe care îl doresc finalizat până în luna septembrie.

Am văzut că pregătiți și un parc în satul reședință de comună.

▶ Da și mai dorim să amenajăm unul similar și în localitatea Petroasa Mare.

Când veți începe la cel de la Petroasa Mare?

▶ Cred că vom avea toate mijloacele necesare pentru a demara lucrările pentru amenajarea unui astfel de parc la Petroasa Mare spre sfârșitul lunii august.

Cu sistemul de supraveghere pe raza comunei cum mai stați?

▶ Ei, era să uit, am finalizat un sistem eficient și modern de supraveghere, astfel încât toate comuna noastră este monitorizată, la nivel de obiective, tot timpul.

Să nu uit și eu să vă întreb dacă ați continuat lucrările la iluminatul stradal, fiindcă anul trecut știu că gătaserăți la Herendești și Petroasa Mare?

▶ Desigur, am trecut pe localitatea Honorici, ajungând ca aproape 80% din perimetrul comu-

nei să fie iluminat cu lămpi cu leduri.

Care vi se pare cea mai importantă lucrare de dată recentă, domnule primar?

▶ Este bine că îmi pui această întrebare, pentru că astfel am prilejul să mulțumesc domnului Jitu Bojin, președinte al „Asociației Primarilor din Banatul Istoric”, care în calitate sa de director al Administrației Bazinale de Apă Banat, ne-a sprijinit cu decolmatarea pâraului Sudriaș pe localitatea Honorici. Pârâu care în timpul ploios producea mari neplăceri locuitorilor așezării amintite.

Decolmatare făcută pe intravilan?

▶ Da.

Pe ce lungime?

▶ Pe o lungime de 1 kilometru. Am purtat discuții, pe această temă, cu domnul director Bojin chiar și la întrunirile noastre de la „Asociația Primarilor din Banatul Istoric” și dânsul s-a dovedit extrem de receptiv. Și sprijinul dânsului nu se oprește aici la acest kilometru, pentru că vom continua și în localitatea Visag lucrări de decolmatare pe pâraul Cinca.

Știi că peste câteva minute începe ședința Consiliului Local astfel încât, înainte de a ne despărți, vă mulțumesc.

▶ Și eu îți mulțumesc Roxana.

SĂ RÂDEM PUȚIN

Se spune că la o masă copioasă unde se servea vin de cea mai bună calitate, un adevărat nectar, preotul italian Giovanni Battista de Rossi (1698 – 1764) vestit pentru viața sa curată, amestecă vinul cu apă. Când un comesean exclamă: „Părinte de ce strici cu apă un așa vin delicios”, Rossi îi replică: „Mai bine îl stric eu pe el, decât să mă strice el pe mine”.

Un credincios gras și bine întreținut se adresează într-o zi preotului său și-i spune că nefiind sigur dacă va ajunge ori nu în rai, se va prinde de reverenda preotului care oricum își va asigura fericirea paradisului. Preotul se uită la dimensiunile preopinentei sale și văzându-l cât este de voluminos îi răspunde: „Tare mă tem, fiule, că vom rămâne amândoi la ușa raiului, care este foarte strâmtă și nu vom putea intra niciunul”.

Rubrica elevilor

ORIGINEA ȘI SENSUL CUVÂNTULUI...

Euristic, acest cuvânt în limba română, este un neologism, un împrumut din limba franceză (fr. euristique), un termen care se folosește cu valoare adjectivală /substantivală, în funcție de context, ca în sintagmele următoare: conversație euristică, metodă euristică, analiza euristică, etc.

Etimonul cuvântului euristic este grecescul „heuriskein”, cu sensul „a căuta”/ „a descoperi”, înțeles care s-a păstrat și în limbile moderne, pentru a desemna procedeele de a găsi o soluție sau a lua o decizie, fără a analiza toată cantitatea de informație disponibilă.

DE LA BIROUL NOSTRU AGRICOL

VEȘTI BUNE PENTRU FERMIERI

AFIR a anunțat că mai multe ferme de dimensiuni mici vor putea accesa bani europeni prin submăsura 6.3 din „Programul Național de Dezvoltare Rurală”, după ce a fost redus pragul de producție minimă de la care fermierii pot solicita finanțare.

„A scăzut dimensiunea minimă economică a fermelor mici la 4.000 de standard output, adică producție standard, ceea ce înseamnă că, practic, se mărește plaja celor care pot accesa aceste submăsuri”, se arată într-un comunicat al agenției, cu mențiunea că până acum, erau considerate ferme mici cele cu o producție standard între 8.000 și 11.999.

Submăsura 6.3 din PNDR - „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”, are ca scop sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei, în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii, și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Sprijinul nerambursabil este de maximum 15.000 de euro, care se acordă în doua tranșe, 75% din cuantum la primirea deciziei de finanțare, iar 25% în maximum trei ani de la decizie.

DE VORBĂ CU MEDICUL DE FAMILIE

MAI PRIMEJDIOASĂ DECÂT ȚIGARA

Recent am întrebat-o pe doamna doctor Corina Jude, dacă există ceva mai primejdios decât tutunul, iar răspunsul domniei sale cred că vă va surprinde și pe dumneavoastră dragi cititori: „Mai primejdiosă decât țigara este singurătatea. Singurătatea este mai nocivă decât 15 țigări pe zi, este concluzia la care au ajuns oamenii de știință. Efectele singurătății sunt aproape fatale pentru o persoană. Astfel, dacă obezitatea crește riscul de moarte prematură cu până la 30%, singurătatea îl crește cu 50%. Singurătatea este un fenomen care, exact ca obezitatea, se întinde ca o epidemie.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Vermeșul arată ca o comună care face cinste locuitorilor ei

Doru ȚĂRANU

La scurt timp, după ce am plecat de la nedeea din Vermeș, m-am hotărât să stau de vorbă și pentru iubitorii de folclor ai jurnalului interregional „Banatul”, cu unul din fiii satului, Doru Țăranu. Aflând de intenția mea, Vasile Todi mi-a spus: „Doru Țăranu, este unul din

cei mai prețioși artiști instrumentiști ai Țării Banatului. Cine îl aude cântând, înțelege mai lesne de ce numai artiștii adevărați pot întoarce ochiul amurgului spre răsărit. Doru e și un familist desăvârșit, caz rar în lumea folclorului românesc, plină de tulburări matrimoniale. Și vreau, să mai reții un adevăr sentimental, Doru și-a ales soția din anii când, alături de alți copii, colindau de sărbători pe la casele oamenilor. Odată, la o casă de gospodar, a ieșit în prag, să vadă colindătorii și... copila casei. Doru, care era cu puțin mai mare decât ea, a îndrăgii-o atât de mult, încât de atunci, nu mai colinda decât o singură casă... casa ei. Peste ani, fata aceea a devenit soția lui.”

Domnule Doru Țăranu, acesta e numele dumneavoastră?

► Numele de scenă, cel din actul de stare civilă, este Dorel Țăranu.

De ce iubiți Vermeșul, mai mult decât orice altă așezare?

► Pentru că acolo mi-am petrecut cea mai frumoasă etapă a vieții mele: copilăria. Tată meu este fiu al Vermeșului, iar mama de aproape, din Bocșa, dar cu rădăcinile tot în Vermeș. Mama are azi, 89 de ani, iar tata, 86 de ani.

Sănătate, să le dea Bunul Dumnezeu!

► Mulțumesc, Roxana. Ei, aici la Vermeș, am avut realizări frumoase, aici, mă simt acasă. Simt că oamenii Vermeșului mă îndrăgesc, aici îmi sunt nemurile cele multe și prietenii. Glumind și nu chiar, pot spune că, la Vermeș, jumătate din

sat e neam cu mine.

La ce vârstă ați avut primul instrument muzical?

► La vârsta de șase ani, tata mi-a cumpărat un acordeon. Acordeonul acela, domnișoară Roxana, m-a făcut să caut oamenii care să mă învețe să-l mânuiesc, astfel că am ajuns la doi profesori de acordeon, ca să spun astfel, din Bocșa. Am cântat un timp la acest frumos instrument ca, după o vreme, ajutat de un unchi, uica Petru Deda din Vermeș, să mă apropii de taragot, instrument la care cânta și el. Și, cum întâmplarea nu trebuie niciodată nesocotită, într-un an, venind Ansamblul Profesionist de Cântece și Dansuri „Banatul” la Bocșa...

În ce an?

► Era anul 1978 și, eu m-am dus să văd acel spectacol, în care evolua și taragotistul Luță Popovici. L-am îndrăgii atunci pe instrumentist, cântând la instrumentul la care cântam și eu și, iarăși întâmplarea, tata se cunoștea cu acest virtuos și chiar cu directorul de atunci al ansamblului, domnul prof. Ciprian Cipu, care era vermeșan de-al nostru.

Și astfel, ați ajuns în capitala Banatului.

► Da... și imaginează-ți, că eu veneam la sediul Ansamblului „Banatul”, în vacanță, zilnic, doar în ora de pauză, timp în care, vestitul virtuos, Luță Popovici mă ajuta, mă îndruma să pătrund mai bine tainele acestui instrument. Zilnic! Asta era vacanța mea... Apoi, am început să caut și alți îndrumători și, astfel, am ajuns la marele Pavel Roșu și apoi la domnul profesor Dorin Cuibaru, care mi-a îndreptat pașii spre cunoscutul liceu de muzică „Ion Vidu” din Timișoara.

Care și el, vorbesc de Ion Vidu, a avut norocul susținerii de către Protopopul Gurban, la școli înalte. La ce clasă ai fost dumneata?

► La clasa domnului profesor Dorin Aurel Cuibaru.

Ca fiu al satului, Doru Țăranu, fără un angajament contractual, trece prin Vermeș?

► Vin deseori, vin cu drag, e satul bunilor și străbunilor mei, bucurându-mă, îți spun sincer, că Vermeșul arată ca o comună care face cinste locuitorilor ei. Iar, după cum vorbesc oamenii locului, Vermeșul, în Ion Damian, are un primar care se implică în facerea de lucruri bune.

Ați revenit, în acest an să cântați la nedee.

► După cinci ani...

De ce această absență?

► Pentru că, oamenii, Roxana, vor să vadă și alți artiști. Și au dreptate.

Vasile Todi îmi spunea, că sunteți un model de familist, iată, de ce întreb cu bucurie de familia dumneavoastră.

► O, fetița noastră Amalia este jurist la „Centrul de Refugiați”, a absolvit Facultatea de Drept...

Iar fetița, pe care o colindați în anii copilăriei?

► Daniela este azi, soția mea. Dar și asta ți-a povestit Vasile?

Precum auziți. Și aveți, câți ani de la căsătorie?

► Am împlinit 31.

Mulți înainte!

► Mulțumesc.

Care este sfatul cel mai prețios, pe care l-ați reținut de la profesorul Cuibaru și pe care îl dăruieți tinerilor, care vin azi la dumneavoastră, dorind să vă urmeze?

► Să învețe, să cânte corect.

America?

► În America am fost de 22 de ori.

De 22 de ori?

► Da și în Australia de trei ori.

Dacă ar fi să alegeți din nou un instrument la care să cântați, la care v-ați opri?

► La oricare din cele de suflat. Cânt cu aceeași pasiune și la saxofon, instrumentul cu care sunt azi consacrat, dar și la fluier și la taragot.

După părerea lui Doru Țăranu, care este artistul instrumentist, care se cere admirat peste ani?

► Luca Novac.

FĂNTÂNA ÎNTELEPCIUNII

SMERENIA

ARSENIE PAPACIOC

Smerenia este mântuitoare. Smerenia te duce până la Dumnezeu! Am fost prin Grecia la o mănăstire și o călugăriță m-a rugat să scriu ceva pe o vedere. Și am scris așa: „Singură smerenia”. Și a înțeles imediat – îi traducea cineva. Și a căzut imediat în genunchi. Căci și-a dat seama de importanța smereniei. Și ele știau că, într-adevăr, aceasta este calea. S-a smerit Hristos, Care e Dumnezeu, Care e Stăpân, Care ne ține cu dragostea Lui pe toți și lumea și firele de iarbă. S-a smerit Hristos și noi să nu fim smeriți? Ce ziceți?

Rubrica medicului de familie

ADEVĂRUL DESPRE LAPTE

Deși sortimentele de lapte degresat și semi-degresat au fost menționate ani la rând în recomandările nutriționale convenționale, potrivit cărora acestea ar fi mult mai sănătoase în comparație cu laptele integral, un studiu recent sugerează că lucrurile stau exact invers.

Laptele integral, datorită grăsimilor pe care le conține, reprezintă un foarte bun remediu pentru prevenirea producerii unui accident vascular cerebral, spre deosebire de laptele degresat, sau cel semi-degresat, recomandate ca alternativă mai sănătoasă la consumul de lapte integral.

Persoanele cu niveluri mai ridicate de acizi grași, care sugerează un consum ridicat de produse lactate integrale, au prezentat un risc cu 42% mai mic de deces ca urmare a unui accident vascular cerebral.

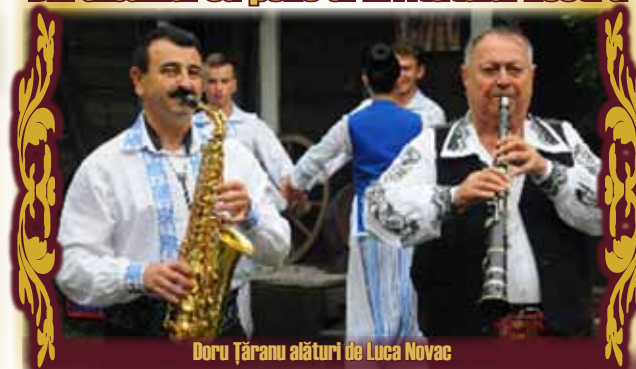
Rubrica elevilor

SENSUL ȘI ORIGINEA UNEI ODE

Dragi elevi ai școlii din Vermeș, cu ajutorul acestei rubrici dedicate vouă, vă invit să reflectați la mesajul sublim al lui Schiller din fraza: *Vă îmbrățișez, oameni! Acest sărut îl dau întregii lumi!* (Seid umschlungen, Millionen! Diesen Kuss der ganzen Welt!) Frază pe care o întâlnim în *Odă bucuriei* (Lied an die Freude). În această odă celebră, poetul își exprimă nestrămutata sa încredere într-un viitor mai bun al omenirii. Mai rețineți, vă rog, că poezia și-a găsit cea mai înaltă expresie artistică în Simfonia a IX-a a lui Beethoven.

Din albumul cu poze al invitatului nostru

Doru Țăranu alături de Luca Novac

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Mentorul acestui ansamblu nu sunt eu, ci soțul meu Petru Carebia

Profesor Liliana CAREBIA - Coordonatoarea Ansamblului „Florile Stăvilărilor”

Localitatea Coșteiu, o frumoasă și bogată așezare bănățeană, este situată pe șoseaua Lugoj - Timișoara, pe valea Timișului, la confluența râului Timiș cu canalul Timiș - Bega. Atestată documentar din anul 1479, în această perioadă localitatea Coșteiu are peste 2.400 locuitori.

Ruga bănățeană cât și celelalte tradiții populare cum sunt: pițărâii, colindul de crăciun, nunta țărănească cu steag și lăutari, deși se repetă an de an, au farmecul lor deosebit. Sunt câteva dovezi că această atractivă localitate condusă de domnul Petru Carebia, un primar harnic și ambițios, are o activitate culturală bogată.

Despre acest domeniu minunat am discutat, pentru jurnalul interregional „Banatul” cu doamna profesoară Liliana Carebia, coordonatoarea Ansamblului „Florile Stăvilărilor”. Un dialog a cărui primă parte o puteți citi în acest număr al jurnalului nostru.

Doamnă profesoară Liliana Carebia, este bine-cunoscut faptul că iată cultura ocupă un loc foarte important în viața comunității din Coșteiu, iar dumneavoastră aveți rolul principal, prin multitudinea de activități desfășurate. Povestiți, vă rog, pentru cititorii jurnalului interregional Banatul, cum a-ți reușit să înființați extraordinarul Ansamblul Florile Stăvilărilor și să îl mențineți în viață atâtea ani!

► Mentorul acestui ansamblu nu sunt eu, ci soțul meu Petru Carebia, primarul comunei Coșteiu. Acest minunat ansamblu a luat ființă în anul 2001, iar din 2002, am preluat eu activitatea, deoarece Petru Carebia, fiind consilier apoi primar, nu a mai reușit să se ocupe de acesta, dar în continuare ne susține foarte mult. În fiecare vacanță ne trimite în stațiune la Geoaagiu sau Herculane. Acești minunați tineri de-a lungul anilor au participat la foarte multe spectacole și festivaluri-concurs atât în țară - Hunedoara, Caraș Severin, Olt, Călărași și în Timiș - cât și în străinătate, în Ungaria și Serbia - unde au obținut locuri fruntașe.

Doamnă, vă rog să amintiți și despre succesele și spectacolele la care a participat acest frumos ansamblu de-a lungul timpului!

► De exemplu, în luna august, am fost prezenți la Festivalul „Patras” din Maramureș, unde am luat locul III. În decembrie 2015, la Concertul de colinde de la Sighet - Maramureș, am luat locul III; la Drăgășani, am primit Premiul I la dansuri, și solista Sabrina Danciu, care este un real talent și ne aduce mari satisfacții; la Hunedoara în 2016, Ansamblul „Florile Stăvilărilor” a obținut locul II; la Călărași, la Festivalul „Floare de Tei”, am obținut locul I. Am fost la un pas de a lua trofeul. Asta e, trebuie să muncim mai mult.

De-a lungul timpului, în fiecare an, am organizat „Festivalul de foclor internațional România - Serbia”, Festivalul-concurs de „Ziua Mamei”, care este cea mai scumpă ființă de pe pământ, dar am desfășurat și simpozioane literare, concursuri de pictură și de pescuit, precum și Spectacolul concurs de colinzi „O brad frumos”.

Bijuteria lirică

Pentru mama

Virgil CARIANOPOI

Tare necăjită ai fost, mamă,
Iarna, vara, orice timp trecând,
Cât era de frig sau de căldură
Tot desculță te-am văzut umblând

N-ai purtat o haină mai ca lumea.
O scurteică veche doar aveai,
Dar și pe aceea todeauna
Numai câte-o dată o-mbrăcai.

Ochii tăi ardeau ca două stele.
Le mai văd luminile și azi,
Boabe mari de lacrimi, ca jarul,
Le striveai cu mâna pe obraz.

Tot așa ai fost de când țin minte,
Pe picioare-ai mers la drum mereu.

Nici în car nu te suiai, de teamă
Boilor să nu le fie greu.

Ce păcat că n-ai trăit măicuță,
C-ai plecat fără de timp în lut.
Ce pantofi ți-aș fi luat acuma
Și ce haină azi ai fi avut!...

CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

PENTRU CE TRĂIEȘTE OMUL?

† IOAN - MITROPOLIT AL BANATULUI ISTORIC

Aceasta este una din marile întrebări la care suntem cheamați să răspundem. Trăim pentru o viață limitată ca timp, aici, pe pământ, sau trecem și păstrăm acest dar al vieții în veșnicie? Viața nu are doar omul, ci întreaga creație a lui Dumnezeu. Prin viața noastră, Dumnezeu umple universal de iubire. Dumnezeu nu dorește ca minunata Sa creație să fie un desert, ci un univers al vieții în care să rodească iubirea Sa. Viața este un dar universal. Dumnezeu n-a creat o entitate care să-I distrugă creația. Moartea este un accident al vieții omului, din care - prin Hristos - omul s-a ridicat, continuându-și drumul spre Creatorul său. Dumnezeu nu dorește să ne exileze dincolo de univers, ci dorește să ne exileze în iubirea Sa. Sensul vieții este de Sus către în Sus, adică de la Dumnezeu spre Dumnezeu, la deplina comuniune cu Creatorul nostru. Viața este marele fluviu cu care Dumnezeu umple inimile unei lumi întregi.

În lumea antică, omul era socotit ca o mare minune. Într-adevăr, mare este taina vieții omului! Ea ne-a fost descoperită în parte după Întruparea și Învierea lui Hristos. Care era sensul vieții până la Învierea lui Hristos? Totul se sfârșea printr-o tragedie. Acum, după Înviere, viața noastră, aici, pe pământ, se sfârșește printr-o mare bucurie, aceea a întoarcerii pe brațul cel iertător și pironit al lui Hristos, pe brațul iubirii și al mângâierii. Dacă lumea creștină a găsit sensul vieții și valoarea ei, mai sunt încă mulți și printr-o mare bucurie care nu știu sau nu vor să prețuiască acest dar al vieții dat oamenilor de Creatorul nostru. Unii ar dori să trăiască într-o viață fără viață. Darul vieții trebuie păzit de fiecare dintre noi. El este personal, dar și semenul nostru poartă în el același dar al vieții, al iubirii lui Dumnezeu.

Darul vieții omului este dat la fel fiecăruia dintre noi, de aceea nu trebuie să râvnim la darul semenului nostru și nu avem dreptul de a lua acest dar semenului nostru.

RUBRICA ELEVILOR

UN VERIȘOR AL PĂMÂNTULUI

Planeta cea mai asemănătoare Pământului a fost descoperită. Se pare că un posibil pământ se află la 500 de ani depărtare în constelația Cygnus. Acolo s-ar afla un soare mai mic și mai roșu decât al nostru, care ar avea pe orbită o planetă similară Terrei. Această nouă lume este cu 10% mai mare decât Terra și ar putea avea apă lichidă.

Oamenii de știință consideră că planeta Kepler 186f este una din posibilele lumi în care s-ar găsi viață similară Terrei sau care prezintă condiții necesare vieții umane. Deși nu este chiar o planetă geamană, aceasta ar putea fi considerată un verișor al Pământului nostru.

Din arhiva foto a ansamblului comunal

Doamna Lil Carebia înconjurată de cei pe care îi îndrumă, pe calea artistică cu drag și răbdare

PAGINA REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Viața unui primar, înainte de 1990, era cu mult mai ușoară

Ioan GUȚU - Primar al comunei Birchis

„August 6 august și mă însoțesc în drumul spre Birchis, cu gândul la minunea de pe muntele Tabor, acolo unde Iisus Hristos își descoperă dumnezeirea Sa prin natura umană pe care a asumat-o. Evanghelistul Matei spune „Și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina”. Sărbătoarea Schimbării la Față a Domnului datează de la începutul sec. al IV-lea, când Sfânta Împărăteasă Elena zidește o biserică pe Muntele Tabor. Această sărbătoare începe să fie menționată în documente din prima jumătate a secolului al V-lea. În Apus, sărbătoarea Schimbării la Față s-a generalizat mai târziu, prin hotărârea luată de papa Calist III ca mulțumire pentru biruința creștinilor asupra turcilor la Belgrad, în anul 1456.

Oamenii satului se îndreaptă spre sfânta biserică, îi însoțesc, convinsă fiind că acolo îl voi întâlni și pe domnul primar. Nu m-am înșelat. Ne salutăm la ieșire și mereu, mereu, închegăm un dialog. Mai sunteți supărat pe guvernanți domnule

primar acum după ce pentru achiziții mărunte nu mai este nevoie de a accede în încrângătura SEAP-ului?

▶ Ei, Roxana, să știi că nu este chiar așa.

Ei...

▶ Da, eu mă așteptam ca la modificarea legii privind achizițiile publice respective ordonanța 98 să apară niște modificări substanțiale, ținând seama că ne confruntăm cu o serie de probleme în acest domeniu al achizițiilor publice. Păi, pentru un kilogram de cuie trebuia să mergi să să te înscrii pe SEAP, ori sunt atâtea probleme la nivelul unităților administrativ-teritoriale, care te grăbesc să iei o decizie, în privința căreia trebuie să te pronunți imediat, se întâmplă, dau un exemplu, la primăriile care au utilaje, sau la primăriile care au în administrare anumite instituții, ori la primăriile care au în administrare instalații electrice, instalații de apă, la care se întâmplă anumite avarii în perioada de funcționare, avarii care determină luarea unor măsuri rapide, imediate...

Măsuri care obligă la înlocuirea lor.

▶ Exact, decizii prin care trebuie să achiziționezi un alt aparat similar, de care ai urgentă nevoie. Oarecum, ordonanța 98 de la

care a plecat discuția noastră, împiedeca luarea unor decizii rapide. Acum, am înțeles că până la o sumă oarecare, mica totuși, se pot achiziționa anumite lucruri, fără a mai fi întârziat de vechea procedură.

Carevasăzică, totuși, s-au simplificat lucrurile.

▶ Într-o măsură oarecare, să spunem că s-au simplificat, dar, mai există în legislația românească probleme care trebuie puse la punct și nu puține.

Vă așteptați la altceva?

▶ Sincer da, mă așteptam ca guvernării și când spun guvernării, nu fac trimitere numai la cei care se află azi la conducere, să gândească și să așeze legislația noastră, în așa fel încât problemele aflate la nivelul comunităților locale să poată fi rezolvate mult mai eficient din partea autonomiei locale.

Domnule primar, sunteți unul din acei edili, cu care se poate vorbi și dincolo de problemele cotidiene ale administrației sale, iată de ce aș dori să aflu – și prin mine și tinerii de vârsta mea – dacă viața unui primar din vremea pe care, tot mai puțini cetățeni ai României o numesc de tristă amintire, era mai ușoară decât azi?

▶ Cu mult mai ușoară.

La mulți ani - La a 80-a aniversare

AUREL VODICEAN

Mulțumesc pentru urare
Cum de atâtea ori v-am spus
Că îmi caut cu întristare
Anii mulți care s-au dus.

Îi caut sub asfințit de soare
S-au prin aura din zori,

Îi caut prin văi unde-s izvoare,
Și dealuri în straie de flori.

Îi caut prin târguri, rugi, sau hore
Reînodând fire de poveste,
Cu lumile multicolore,
Scoase din lăzile de zestre.

Îi caut pe vetre cu furnale
Cetăți cu zidurile roșii
Cu cântece de macarale,
Unde-au lucrat cândva strămoșii.

Caut anii din copilărie
Când pleacă s-au când vin cocorii,

Cu aceeași nostalgie
Prin care trec toți muritorii.

Îi caut într-una an de an
Ca și acum când versuri scriu,
Și la „Novel” și la „Gropan”
Dar peste tot este pustiu.

Novel – bufet; Gropan – cârciumă

Rubrica elevilor

CARTEA LUNII AUGUST

întreaga literatură română.

Facerea romanului a durat însă aproape 20 de ani. Mateiu Caragiale începuse să lucreze la „Craii de Curtea-Veche” din 1910 și abia în 1929 predă ultimele capitole pentru a-i apărea opera la Cartea Românească, sfârșitul romanului fiind inspirat de experiența trăită într-un conac din Bărăgan pe care soția sa îl moștenise de la familie.

Despre cartea pe care o recomand, Perpessicius consemna: este cea mai puțin pământească dintre lucrările noastre epice. Totul poate fi identificat și găsit conform cu imaginea contemporană a societății și totuși toate sunt ridicate, cu mult peste nivelul contingentelor, într-un cer de legendă, de mit.“

Dragi elevi, pentru timpul rămas din această vacanță, vă recomand spre lectură un roman celebru lăsat posterității de Mateiu Caragiale, fiul lui „nenea” Iancu Caragiale. Este vorba de „Craii de Curtea-Veche” o lucrare emblematică a literaturii române, comparată de critici cu „Ghepardul” romancierului italian Giuseppe Tomasi di Lampedusa. Evocând societatea românească și Bucureștiul din primele decenii ale secolului trecut, romanul este scris într-o limbă fastuoasă, de o bogăție și de o varietate stilistică extraordinară, care fac din el una dintre cele mai expresive scrieri din

NE-AM INTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

RECUPERAREA INDEMNIZAȚIEI PENTRU CONCEDIU DE ODihnĂ EFECTUAT NECUVENT

Este bine să știți că, potrivit art. 256 alin. (1) din Codul muncii, salariatul care a încasat de la angajator o sumă nedatorată este obligat să o restituie.

Astfel, că în situația în care, salariatul a beneficiat de zile de concediu de odihnă necuvenite are obligația să restituie indemnizația aferentă acestor zile întrucât această indemnizație reprezintă pentru angajator o plată nedatorată. Indemnizația de concediu de odihnă reprezintă media zilnică a drepturilor salariale din ultimele 3 luni anterioare celei în care este efectuat concediul, multiplicată cu numărul de zile de concediu.

Concret, pentru stabilirea cuantumului indemnizației se calculează media zilnică (Mz) a drepturilor cu caracter permanent menționate din ultimele 3 luni anterioare celei în care se efectuează concediul și se înmulțește cu numărul de zile de concediu de odihnă.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

FILTRELE-GRĂTARE

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

Din ginerul timișorean Victor Fișean, pasionat cercetător al trecutului, propune o variantă extrem de atrăgătoare, pe care o și argumentează, privitoare la sistemul de Alimentare cu apă în Timișoara otomană. Nemulțumit de traducerea românească a textului

lui Evlyia Celebi, dl. Fișean a apelat la traducerea maghiară, care spune clar că: (...) în interiorul cetății în două locuri râul Timiș trece prin grătare și toți locuitorii își iau apă de băut de acolo. Argumentele suplimentare ale autorului se referă la menținerea aceluiasi curs al râului ce înconjură cetatea și la existent cotului râului în partea estică, acolo unde se afla și moara de apă, loc unde debitul apei era sporit, printr-o cădere, pentru respectiva moară.

În acea zonă, apa venea cu debit mare și pe un brat ce se desprindea din cursul principal, de pe

direcția est spre direcția vest, se afla și instalația de filtrare primară a apei ce servea pentru băut. Din acea zonă se aprovizionau și oficialii orașului, așa cum scrie Ottendorf.

Iată formularea care argumentează locația acestor filtre-grătare: Din punct de vedere hidrotehnic, instalarea filtrelor era condiționată, spre funcționare, de o serie de elemente restrictive:

- Existența unei pante a fundului albiei la o anumită înclinație care să nu permit înghețarea apei în timpul iernii. Această restricție se putea depăși numai prin săparea unei albii, cât mai scurte, pe cel mai favorabil loc, corelat cu natura solului și alura curbilor de nivel. Or, locul în cauză – unic în zona cetăților deodinioară – corespundea cu actualul traseu al străzii Alba Iulia.

- Posibilitatea de deversare a apelor în caz de debite mari și evitare a inundării incintei construite, atât a cetății, cât și a orașului. Un asemenea deversor a funcționat pe amplasamentul clădirii Teatrelor.

- Principala restricție în funcționarea alimentării cu apă potabilă a Timișoarei o constituia fluc-

tuația sezonieră a debitelor ce ajungeau pe albie. La debite scăzute, nu funcționa întreaga instalație.

Prezența filtrelor-grătare la colțul actualelor străzi Alba Iulia și Victor Vlad Delamarina a determinat și amplasarea în zonă a Bazarului (pe locul actualei clădiri a Diviziei sau generalatului nou), loc unde erau permanent sute de persoane, dar și distanțarea actualei clădiri față de frontală străzii Alba Iulia.

În anul 1996, este descoperit, întâmplător, exact în colțul străzilor citate anterior, un buștean de 1,80 m lungime și 0,50 m grosime, ce provenea din perimetrul fostelor filtre. Pe aceeași stradă a mai fost descoperită o bucată de lemn care a fost data spre testare biologică și granulometrică. Rezultatele certifică faptul că acest lemn, de esență tare, a stat în apă activă care a depus pe el nisip, argilă și un mușgai de culoare albă, înainte de a fi acoperit cu pământ. Microorganismele aflate pe bucată de lemn sunt cele banale, întâlnite în apele din cuvete naturale cu debit redus și cu o circulație semistagnantă, cu alte cuvinte, ape de categoria a treia de calitate.

FORAJ PROPRIU DE APĂ

LOREDANA LEORDEAN

CÂND ESTE AVANTAJOS UN FORAJ?

Casă cu grădină sau gazon, ambele sunt asociate, în mod firesc, cu forajele individuale de apă. Unica alternativă în locurile unde nu este rețea de alimentare și una bună pentru bugetul casei, atunci când consumul de apă pentru udat

încarcă factura, forajele de apă sunt opțiuni populare, la sat sau în orașe, fiind ușor de realizat și de întreținut.

Un foraj de apă, folosit ca o sursă alternativă pentru udatul grădinilor, este și una din recomandările Aquatim pentru consumatori, în special pentru cei din mediul rural, acolo unde consumurile ridicate din sezonul cald depășesc capacitățile surselor și sistemelor de alimentare.

Avantajele folosirii apei de foraj pentru udatul grădinilor sunt evidente: o sumă mai mică pe factura de apă și suficientă presiune la robinet, în cazurile menționate anterior. Dacă forajul este, însă, singura sursă de apă pe care vă bazați în gospodărie, e obligatorie testarea apei pentru a vă asigura că este adecvată consumului. Prezența microorganismelor în apă, nedetectabilă cu ochiul liber sau la gust, poate produce îmbolnăviri grave. Dezavantajele forajelor sunt, practic, riscuri asociate cu calitatea sursei de apă. Spre deosebire de apa de la robinet, o apă sigură, cea a unui foraj nu poate fi tratată, dezinfectată și controlată eficient.

Recomandarea specialiștilor Aquatim este ca analiza apei din foraj să nu se facă imediat, ci după ce s-a pompat câteva zile. Laboratorul companiei de apă este acreditat pentru astfel de teste, costurile fiind diferite, în funcție de parametrii testați și metoda folosită. Detalii se găsesc pe site-ul Aquatim.

REGULI DE „FIER” PENTRU SIGURANȚA APEI
Specialiștii laboratorului au câteva recomandări

pentru cei care intenționează să își facă un foraj sau au deja unul. Forajul trebuie să fie la minim 50 de metri față de o fosă septică, activă sau inactivă, pentru a evita infiltrarea bacteriilor și compușilor toxici în apă, spune Gyongyke Tiergan, inginer chimist, de la Laboratorul de calitate a apei: „Este o regulă simplă, pe care, din păcate, mulți o trec cu vederea. Siguranța sursei este compromisă de vecinătatea unei fose, fie ea și inactivă. Când alegeți locul unui foraj, acesta e primul lucru care trebuie verificat.”

A doua regulă de „fier” pe care trebuie să o respectați este ca niciodată să nu conectați forajele la instalațiile de apă interioare, legate la rețeaua publică. Acest lucru nu este permis și, mai mult, este periculos. Apa din foraje, cu o presiune mult mai mare decât cea de la rețea, poate ajunge în rețeaua publică de alimentare, unde perturbă sensurile de curgere și alterează calitatea apei distribuită întregii localități! Prin conectarea forajelor la rețeaua interioară, consumatorii se expun ei înșiși unor riscuri și pun în pericol siguranța apei din rețeaua publică.

LABORATORUL AQUATIM DOTAT CU ROBOTICĂ DE TOP

CRENGUȚA RADOSAV

Laboratorul de control al calității apei din cadrul Aquatim SA este un punct vital al activității noastre de companie, fiind locul în care se fac analize performante ale apei, cu ajutorul aparaturii moderne, de ultimă generație, în scopul asigurării unor rezultate precise pentru clienții noștri. Din anul 2016, conducerea Aquatim a luat decizia să introducă în cadrul laboratorului sisteme automatizate, platforme robotice, precum și un spectrometru de masă cu plasmă cuplată inductiv. Echipamentele lucrează continuu pentru o mai bună precizie și acuratețe a rezultatelor de laborator și reducerea timpului de analiză. Rezultatele sunt pe măsura investiției.

Platforma robotică CBOPH SP2000 permite determinarea consumului biochimic de oxigen din apă (parametru care ne arată gradul de polua-

re al apei) într-un sistem automatizat. Toată platforma robotică este controlată printr-o aplicație informatică și prezintă numeroase avantaje vizavi de metoda volumetrică: alegerea până la 5 diluții pe o probă, sistem de capsare/decapsare sticle, manipulare reactivi și omogenizare automată a probelor, contact minim cu apele puternic încăr-

cate, eliminarea erorilor umane etc.

Spectrometrul de masă cu plasmă cuplată inductiv este un instrument extrem de sensibil, prin care se poate măsura o gamă largă de metale și anumite nemetale, la concentrații foarte mici, de 1-10 părți per trilion (ppt). Spre deosebire de spectrometria de absorbție atomică, spectrometrul nostru are capacitatea de a detecta 70 de metale simultan. În cazul poluărilor accidentale cu metale grele, care afectează stația de epurare, se pot transmite rapid rezultatele către clientul intern, stația de epurare, pentru a depista sursa de poluare cât mai repede.

Până la finalul anului 2018, Aquatim va achiziționa încă două platforme robotice, dintre care una pentru determinarea concomitentă a mai multor parametri - pH, conductivitate electrică, turbiditate, alcalinitate și culoare.

PAGINA REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

IMPORTANT NU E SĂ ATINGI PRAGUL CENTENAR, CI CUM PARCURGI DRUMUL PÂNĂ LA EL

Avenit vara, chiar dacă, după cum se arată vremea, nu s-ar părea că lucrurile stau chiar așa. La radio se anunță manifestări dedicate Centenarului Marii Uniri. Se evocă momente esențiale, anticipând clipa astrală a hotărârii provinciilor locuite de români de a se uni într-un singur stat, ca națiune liberă și independentă. Visul de veacuri s-a împlinit.

În curtea scriitorului Vasile Todî, depănăm amintiri ce trimit la măreția momentului când Țara și-a hotărât, răspicat, voința de a se uni în cuget și-n simțiri. Pronunțăm cuvinte și fraze patetice. Și câtă filosofie am desfășurat în după-amiaza aceea, până târziu, în noapte. Ne-a inspirat și marea poezie românească în rostuirea parcursului prin etapele istorice ale vremurilor când mai bune, când mai triste. „Cu pasul meu lacom de drumuri / Eu deapăn distanțele ghem.”, scria atât de inspirat inconsecventul Mihai Beniuc. Și, uite-așa, s-a înghebat un dialog pe care ne-am gândit să-l facem cunoscut și altora. Răspunsurile sunt diferite de ceea ce ați citit prin alte părți. Și nu pentru a face senzație, ci, pur și simplu, pentru a vedea cu ochii minții cum se scrie Istoria.

Domnule Vasile Todî, suntem în anul 100 al Unității noastre.

Da, putem vorbi de „România centenară”, dar reiterez, ceea ce spun de ceva vreme și anume, că important nu e să atingi pragul centenar, ci cum parcurgi drumul până la el. Ori, din acest punct de vedere, noi românii, chiar nu avem cu ce ne mândri. În această sută de ani, am asasinat prim-miniștri în funcțiune, miniștri, șefi de partide, am împușcat un Mareșal și un președinte de țară și am ucis aproape toată floarea intelectuală a neamului. Apoi, în vremea aceasta, ne-am scos la meza avuțiile pământului, împingând, spre exod, valorile. Am ajuns ziua, în care ne comportăm în fața lumii civilizate, precum niște chivuțe, care, certându-se în mijlocul uliței, își dau poalele peste cap, arătându-și părțile rușinoase.

După 21 de ani de la Marea Unire, am pierdut sora basarabă și parte din cea bucovineană. Este un sentiment de frustrare, despre care nu vorbește nimeni. Ce spuneți despre asta, domnule Vasile Todî?

Domnule Jichița, pierderea Buceacului a fost acceptată de oamenii politici ai acelor vremi. Vă rog, să vă amintiți, că la Consiliul de Coroană din '40 numai șase erau pentru rezistență și 15 pentru cedarea Basarabiei. Și e vremea să recunoaștem un adevăr ineluctabil. Acela, că rușii au dreptate atunci când afirmă că noi nu ne-am purtat bine cu basarabienii în cei 22 de ani cât i-am avut, din 1918 până în 1940. Domnule, Basarabia a fost considerată la București ca un fel de Siberie a României – funcționarii care făcuseră vreo prostie erau trimiși, ca pedeapsă, acolo. Asta o știu de la Neagu Djuvara. Și nu uita, domnule Jichița, România dodoloață au făcut-o ostașii sârmanei României, nu oamenii politici. Ați spus dumnevoastră că despre acest „sentiment de frustrare nu vorbește nimeni”, păi, nu vorbește nimeni, pentru că e greu să vorbești despre lașitatea unor figuri scotite a fi „istorice”. Dar, din pricina unei astfel de „figuri”, eu și dumneata, ne-am pierdut „patria noastră restrânsă”: Banatul. Numele acelei „figuri”? I.I.C. Brătianu. Datorită egoismului acestui politician, peste 70.000 de frați ai noștri, au devenit cetățeni ai altor țări. Despre această trădare a neamului bănățean, înfăptuită de boierul Brătianu la Conferința de Pace de la Paris, ar trebui să vorbim cu sinceritate pentru a nu roși în fața urmașilor. Iar despre neamul acesta al Brătienilor, despre implicarea lor în afaceri necinstite, ne-ar trebui, dacă am vorbi, un spațiu mult mai generos. Și când spun asta, este suficient să amintesc de răsunătoarea „afacere a tramvaielor”, din aprilie 1909, atunci când același Ion I. C. Brătianu, fiind Președintele Consiliului de Miniștri, îl instalase ca primar general al Capitalei pe fratele său Vintilă, care a furat cât toți primarii postdecembriști ai Bucureștiului la un loc. Domnule Jichița, nu erau transilvăneni... Domnule, întregirea neamului se datorează ardelenilor: lui Goga, lui Coșbuc, lui Vasile Lucaciu, lui Maniu și celorlalți mari cărturari ai neamului. Nu spunea Coșbuc, când Brătianu voia să mențină România neutră, că îi pare rău că fiul său a murit în accident de mașină și, că el ar fi preferat să-l vadă murind, luptându-se prin

trecătorile Carpaților?

Destrămarea imperiului bicefal a fost ocazia, ușa deschisă spre unitatea noastră de neam. Se putea înfăptui și altfel?

Cu siguranță! Dar pentru asta, trebuia înlăturat Brătianu, a cărui comportare, după cum spune Take Ionescu, atât în timpul primului război mondial, cât și după aceea, la Conferința de Pace de la Paris, a fost a unui, al cărui interes a stat înaintea intereselor țării. „Cum nu-l interesa soarta zecilor de mii de români din Banat care au trecut la sârbi, sufletele acelea de romani, nu atîrnau nimic la balanță?”, se întreba marele om politic conservator.

Să facem un pas înapoi în istorie. Ce înalt sacrificiu au făcut ostașii români, prefigurând prin jertfa lor Unirea cea Mare! Vi se pare suficient reliefată ofranda lor mai presus de fire?

Domnule Jichița, sacrificiul lor a fost unul uriaș. Cu atât mai mult, cu cât, în mare parte acești ostași erau copii orfani, pruncii acelor părinți împușcați de români de la București în 1907, pentru cererea lor îndreptătită de a primi și dânșii o palmă de pământ. Și cine era ministru de interne în 1907, nu tot Ion I.C. Brătianu? Era ultima mare răscoală a țaranilor români. Ei, dacă aveau acei români în 1907, un Horia, răscoala lor s-ar fi transformat în revoluție și azi am fi fost în rândul țărilor civilizate. Și, vezi dumneata, atunci când, regele cu suita guvernamentală se refugiaseră la Iași, temându-se, că acești ostași săraci ar putea

VASILE TODI

îmbrățișa idealurile revoluției bolșevice biruitoare, ce s-au gândit ei? „Ia, să le promitem că le dăm pământ, înainte ca să ne ceră ei a doua oară”. Făgăduiala a fost făcută de rege la îndemnul amantului soției sale, Barbu Știrbei, acel Rasputin valah. Apoi, poate că este mai bine că nu le „reliefăm” sacrificiul, altfel ar trebui să arătăm urmașilor că, politicienii vremii de atunci, români, desigur, i-au tratat pe acei ostași, la fel cum le-au tratat părinții: cu dispreț. Neinstruiți, slab înzestrați, amintiți-vă că erau dotați cu arme fabricate în 1876, prost hrăniți, acești feciori ai oropsitei României- trimiși la moarte sigură de români mai înstăriți, stabiliți ca oameni politici, la București- mărșăluiau, spre front, cântând sărăcia armatei române: „Șapte mere-ntr-o basma / Ș-am plecat la Moscova / La – la – la – la!”. Mai mult de un milion de feciori români morți în acel război... Toți eroi!

Făuritorii Unirii au fost cu un pas înaintea timpului. Să înțelegem, că la vremuri astrale apar și oameni în măsură să îmbuneze destinul, să ne așeze pe făgașul unei normalități pe care neamul o adăsta de veacuri?

Asta ține de norocul unui popor. Îl are sau nu îl are. De pildă, azi, ne acuză unii, că nu știm să alegem. Dar pe cine să alegem? Personal, în acești ani, am crezut că clasa noastră politică s-a sastisit și va lăsa locul unor personalități ireproșabile pentru a primi aerul fetid. Mereu m-am înșelat. Prostia și arghilofilia, domnule Jichița, asemeni impenitenței, nu-și cunoaște finitudinea.

Ctitorii Unirii de la 1918 au sfârșit prin a-și purta pașii și suferința în pușcării. Avem dreptul să accedem la această memorie martirică?

Vom avea acest drept, numai după ce vom decela cu onestitate trecutul acestei națiuni. Aflați în pragul „Centenarului,” va trebui să răspundem, sincer, la întrebarea pusă de copiii copiilor noștri: „Ce ați făcut cu corifeii centenarului? Cum le-ați răsplătit truda?” „I-am omorât!”

Dacă mi-ați răspunde: „Nu noi”, v-ar contrazice poetul: „Nu mai acuzați străinii că ne taie domnitorii, / Că intimidează Țara cu guverne provizorii / Eu

atât aș vrea să află, arătându-ne obrazul: / Totuși, unde au fost românii, când a fost tăiat Viteazul?” Făptuitorii unității noastre? Mulți dintre ei, uciși în temniți: Ioan Suci la Sighet, Iuliu Maniu, tot acolo, Episcopul greco-catolic Iuliu Hossu, închis „alături de alți 50 de preoți și episcopi greco-catolici, în penitenciarul din Sighet, Silviu Dragomir, istoricul Ioan Lupăș, întemnițat la Sighet, Ion Nistor, dascălul bucovinean de la universitatea din Viena, asemenea, Ilie Lazăr, dascălul care a reprezentat Maramuresul la Marea Adunare de la Alba Iulia, însoțind apoi delegația ardelenilor la predarea actului Unirii, a primit 12 ani de temniță grea, închis la Periprava, marele Sever Bocu încarcerat și ucis la Sighet și atâția alții... Oameni care au purtat înăuntrul lor o țară întreagă! Acesta a fost gestul de grațitudine, nu al poporului român, ci ai mai marilor săi, față de dânșii.

Să transmitem răspicat sentimentul Unirii prin fapte și simțiri, nu prin discursuri patriotarde. Suntem noi la înălțimea acestui moment aniversar? Este clasa noastră politică demnă în a se revendica urmașa celei care a desăvârșit Marea Unire?

Domnule, avem România așa cum am primit-o, după ce politicienii de la București l-au trădat pe Mareșal. Nu dodoloață, dar întreagă. Și priviți prin prisma geo-politică, stăm mai bine decât ne-au lăsat ei atunci, când au pactizat cu comuniștii. Cât privește clasa politică, ea este, la fel, ca aceea din 1926 când regele Carol făcea apel la unitate, printr-o scrisoare trimisă I.P.S.S. Miron Cristea: „Uniți-vă toți, uitați grijile și certurile de o zi!” Dacă suntem la înălțimea acelui moment? Domnule Jichița, puțini

au fost oamenii prețioși, care au realizat dorința românilor de Unire, dar și mai puțini, cei care le-au dus cu cinste, peste ani, nobila realizare. Păi, la nici doi ani de la Marea Unire un tânăr și temerar publicist opina în „Cuvântul”: „Ne trebuie puțin aer curat în atmosfera pestilențială, în care trăiește România de astăzi”. La numai doi ani!

Îmi pare, că e cam talmeș-balmeș în celebrarea acestui eveniment. Văd că până și ANAF-ul participă la serbarea Centenarului, punând pe antetul foilor prin care ne amenință să ne plătim dările, însemnul 100. Ce aveți de spus?

Ei, avem noi, românii, umor. Asta este o amenințare subtilă: „Plătiți, dacă vreți să ajungeți la sărbătoare!”

Ce credeți că ar fi vrut să vadă generația Marii Uniri a se fi împlinit și ce n-ar fi dorit să vadă la societatea românească?

Multe, dar cu precădere, conștiința valorilor. Noi nu avem conștiința valorii contemporanilor sau, dacă o avem, ea este estompată de dorința de a-i distruge. Ce n-ar fi dorit să vadă? Perenitatea durerii clasice. Au trecut, domnule Jichița, 137 de ani de când Eminescu constata cu tristețe sinoptică: „Vai de biet Român săracul! Îndarat tot dă ca racul, / Nici îi merge, nici se 'ndeamnă, / Nici îi este toamna, toamnă, / Nici e vară, vara lui, / Și-i străin în țara lui.” Vezi dumneata, a trecut un veac și jumătate cu neamul nescos din sărăcie. Apoi, drastica scădere demografică și numărul uriaș de analfabeți cu diplomă universitară.

Adresați dvs. o întrebare cuvenită momentului actual și răspundeți la ea.

Mă întreb, retoric, dacă, după o sută de ani de istorie comună, vom găsi o clipă pentru adevăr, un minut pentru remușcări și o zi pentru căință?

Domnule Vasile Todî, vă mulțumesc.

Și eu îți mulțumesc, domnule Jichița, că ai avut amabilitatea să vii, în grădina casei mele din câmpie, pentru a ne povesti, vorba ardelenilor. Nu știu dacă ți-am spus, dar pentru mine, grădina casei mele din pustă, este spațiul unde, la scară redusă, se rostește plenar marea eternitate.

Dialog consemnat de
CONSTANTIN JICHIȚA,
pentru Almanahul „DEȘTEPTAREA”

Ediție coordonată de Diana MIHAL